

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRADIŠTE NA ROKY 2015 – 2020**

OBSAH

ÚVOD.....	3
A/ Charakteristika obce Hradište	4
A.1 Základné údaje.....	4
A.2 Vymedzenie územia.....	5
A.3 História obce.....	6
B/ Prírodné zdroje	6
B.1 Štruktúra pôdneho fondu.....	6
B.2 Klimatické pomery.....	12
B.3 Hydrologické pomery	12
B.4 Fauna a flóra	12
B.5 Nerastné suroviny	13
B.6 Životné prostredie	14
C/ Ľudské zdroje	14
C.1 Demografické charakteristiky	14
C.2 Kultúrno-spoločenské zdroje	19
D/ Materiálne zdroje	21
D.1 Technická infraštruktúra	21
D.1.1 Bytový fond	21
D.1.2 Doprava a dopravné vzťahy	21
D.1.3 Inžinierske siete	22
D.2 Sociálna infraštruktúra	22
D.2.1 Zdravotná infraštruktúra	22
D.2.2 Školská infraštruktúra	23
D.2.3 Kultúrna infraštruktúra.....	23
D.2.4 Športová a rekreačná štruktúra.....	24
E/ Ekonomické zdroje	24
E.1 Ekonomická charakteristika	24
E.2 Ekonomická štruktúra obyvateľstva.....	24
E.3 Priemysel.....	24
E.4 Poľnohospodárstvo.....	25
E.5 Podnikateľská sféra	25
E.6 Obchodná sféra	25
E.7 Cestovný ruch.....	25
F/ Partnerstvá, účasť v združeníach. Podujatia, aktivity, projekty	26
F.1 Partnerstvá, účasť v združeníach.....	26
F.2 Podujatia, aktivity, projekty	26
G/ SWOT analýza.....	27
H/ Kľúčové disparity a faktory rozvoja	30
I/ Vyhodnotenie zapojenia verejnosti do dotazníkového prieskumu obyvateľov obce Hradište	30
J / Vízia.....	39

K/ Stratégia rozvoja	39
L/ Programová časť	40
M/Realizačná časť	44
N/ Finančná časť	46
Záver	49
Prílohy	50
Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR.....	50
Zoznam niektorých skratiek k strategickej časti dokumentu	50
Použité zdroje informácií	50

ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

Smerodajným nástrojom štátnej regionálnej politiky je **zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja** v znení zákona č. **309/2014 Z. z.**, ktorý ustanovuje, že hlavnú úlohu pri strategickom plánovaní podpory regionálneho rozvoja zohrávajú orgány štátnej správy, obcí a samosprávnych krajov. Podľa uvedeného zákona má efektívnemu plánovaniu a čerpaniu prostriedkov pre miestny a regionálny rozvoj napomôcť PHSR obce, resp. samosprávneho kraja. PHSR je strednodobý programový dokument, ktorý obsahuje najmä analýzu hospodárskeho a sociálneho, environmentálneho a kultúrneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb; úlohy a prvoradé potreby v rozvoji; návrh finančného a administratívneho zabezpečenia.

Obsah PHSR v zmysle vyššie uvedeného zákona o regionálnom rozvoji okrem iného ustanovil aj kompetenciu vypracúvať, schvaľovať a pravidelne vyhodnocovať plnenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí (PHSR), príp. jeho časti, podieľať sa na ich uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocovať ich plnenie.

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov (európskych, štátnych alebo regionálnych) býva pri projektoch zameraných na regionálny rozvoj často podmienené ich zladením s rozvojovou stratégiou príslušnej obce, mikroregiónu či kraja. Vyžaduje to aj uvedený zákon o podpore regionálneho rozvoja, preto podľa tohto zákona **majú mať obce schválený PHSR svojim najvyšším orgánom – obecným zastupiteľstvom.**

Cieľom spracovania PHSR obce je poskytnúť komplexný pohľad na súčasný stav a perspektívy a šance obce v oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja a stanoviť strategické ciele, rozvojové priority a strategické oblasti rozvoja obce ako celku.

Vypracovaním PHSR obec splní jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Súčasne tak zvýši svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže obec musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami a miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje svojím PHSR.

PHSR obce nenahrádza územno-plánovaciu dokumentáciu a územno-plánovacie podklady, ale patrí medzi významné podklady využívané v územno-plánovacej činnosti. Na úrovni obce je základným územno-plánovacím dokumentom územný plán obce alebo zóny. Jednotlivé zámery predkladané v rámci prípravy **PHSR musia byť v súlade s existujúcou schválenou územno-plánovacou dokumentáciou**, príp. s podkladmi, pričom program rozvoja obce stanovuje iba mieru podpory jednotlivým jeho zámerom.

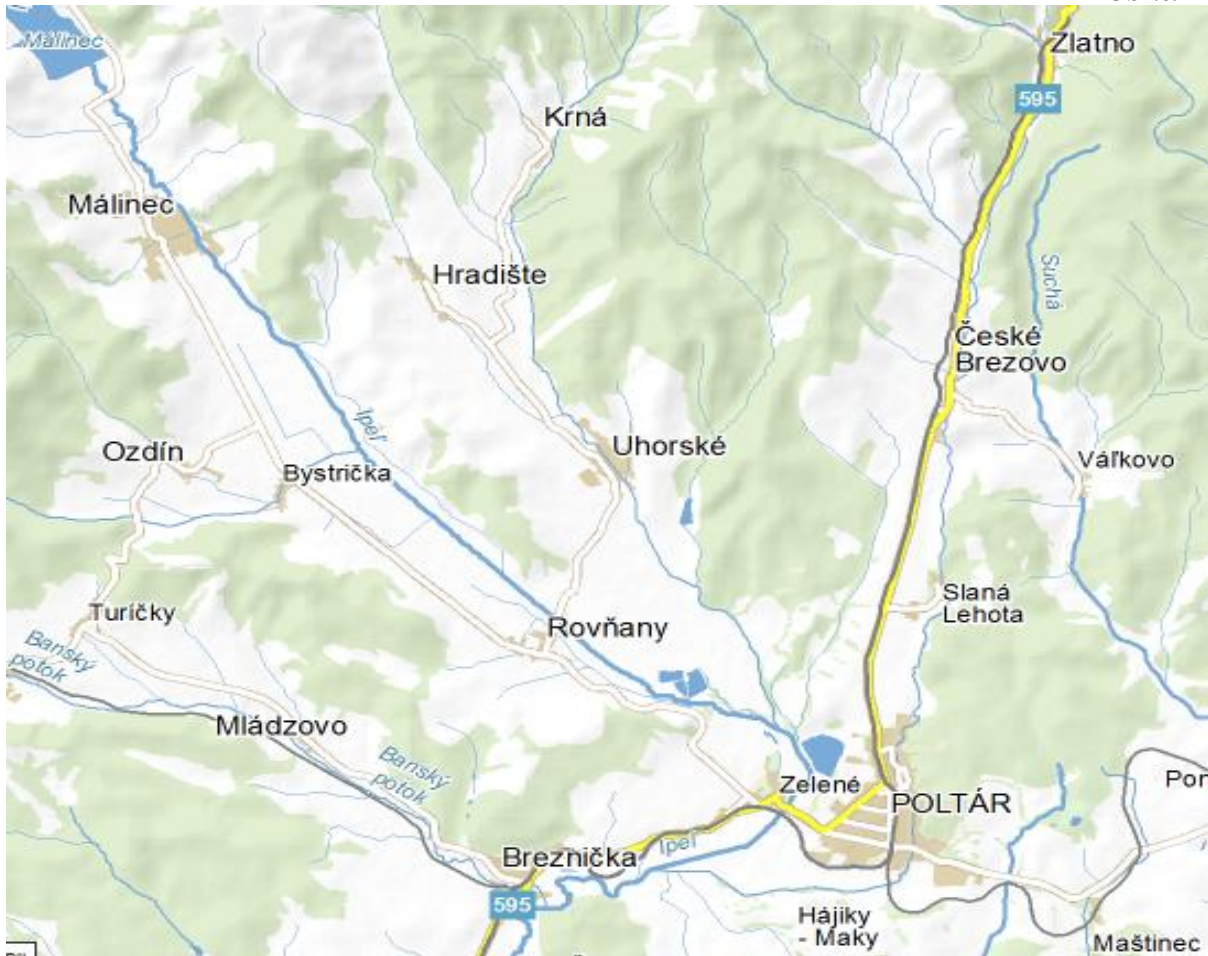
A/ Charakteristika obce Hradište

A.1 Základné údaje

<i>Názov obce:</i>	Hradište
<i>Okres:</i>	Poltár
<i>Región:</i>	Novohrad
<i>Vyšší územný celok:</i>	Banskobystrický samosprávny kraj
<i>Meno starostu:</i>	Pavol Lašák
<i>Poštová adresa OcÚ:</i>	Hradište č.112, 985 25 Uhorské
<i>Telefón:</i>	+421 47 429 18 25
<i>Fax:</i>	+421 47 429 18 25
<i>e-mail:</i>	obec_hradiste@stonline.sk
<i>web:</i>	www.hradiste.sk
<i>Počet obyvateľov k :28.02.2015</i>	245
<i>Hustota obyvateľstva/ km²:</i>	16,88 obyv./km ²
<i>Rozloha:</i>	1451 ha
<i>Nadmorská výška obce:</i>	302 m n. m.
<i>Súradnice:</i>	48°29'29"S 19°43'21"V

Obr.č. 1

Zdroj: www.mapy.atlas.sk

A.2 Vymedzenie územia

Obec Hradište leží v severovýchodnej časti okresu Poltár, 11 km severne od okresného mesta Poltár /do r. 1996 okres Lučenec/. Nachádza sa v údolí juhozápadnej strany Slovenského Rudohoria na úpätí Stolických vrchov, v hlbokéj doline potoka Držkovo. Je krytá z troch strán rozsiahlym masívom Málinských, Hradištských, Krnianskyh lazov a masívom Uhorštianskych hôr. V pozadí je ešte prirodzená ochrana znásobená vrchovinou Bykovo a Jasenina (995 m.n.m.). Poloha obce je uložená veľmi výhodne, nadmorská výška v strede obce je 300 m.n.m.

Obec Hradište je tvorená časťami: Hrabovská a Hradištské vrchy.

Okres Poltár susedí s okresmi Lučenec, Rimavská Sobota, Detva a Brezno.

Vzdialenosť obce Hradište od mesta Lučenec je 27 km a 11 km od mesta Poltár. Hradište susedí s obcami Krná, Uhorské, Rovňany, Ozdín - Bystrička, Málincec a Ďubákovo.

Obr.č. 2

Zdroj: <https://maps.google.sk>

A.3 História obce

Prvá písomná zmienka o obci Hradište pochádza z roku 1411 a od tohto dátumu sa datuje aj vznik obce Hradište. Pomenovanie obce je odvodené od slova hrad, hradisko, vo význame opevneného sídla, ktoré sa nachádzalo na území kopca Hrádok, týčiaceho sa nad obcou. Hradište patrilo od roku 1435 pod fiľakovské hradné panstvo rodu Peréniovcov. Majiteľom obce Hradište bol podľa portálneho súpisu z roku 1549 František Bebek.

Počas rokov 1554 – 1593 hrad Fiľakovo okupovali Turci a písomná zmienka z roku 1573 dokazuje, že aj obec Hradište bola súčasťou fiľakovského sandžaku. Po vyhnaní Turkov z fiľakovského panstva sa novým zemepánom stal v roku 1598 Mikuláš Orlé a začiatkom 16. storočia rodina Sentivániovcov. Počas panovania rodu Sentivániovcov prichádzali na územie obce drevorubači z Oravy, ktorí sa usídľovali na okolitých lazoch, kde aj hospodárili. Najväčšie osídľovanie Vrchov však prebiehalo v rokoch 1890 až 1910. Nastala potreba vzdelávania detí v rodinách, ktoré sa tu usadili, a tak bola s pomocou obyvateľov obce na Vrchoch postavená škola. Neskôr v roku 1923 dal na Hradištských vrchoch Ján Štefančík postaviť katolícku kaplnku Božského srdca, v ktorej sa dodnes konajú 2-krát ročne sväté

omše. V súčasnom období lokalita Hradištské vrchy plní funkciu chatovej a hospodárskej oblasti.

Rok 1918 bol rokom odchodu viacerých rodín z Novohradu na Dolnú zem. Medzi nimi boli aj tri rodiny z Hradišťa, ktoré sa usadili v Békešskej župe. V tomto roku bolo zapísaných v Hradišti 13 poddanských domácností. Obyvatelia Hradišťa sa zaoberali prevažne kolárstvom, výrobou dreveného riadu, súkenníctvom, ťažbou dreva a uhliarstvom, ale aj poľnohospodárstvom. V dedine však pôsobil aj kováč, mlynár a krčmár. Obec bola vždy slovenskou dedinou.

Prvé sčítanie ľudu v Uhorsku v rokoch 1784 – 1787 ukázalo, že obec mala 476 obyvateľov, ktorí tvorili 80 rodín a bývali v 50 domoch. V obci Hradište, tak ako aj v okolitých obciach vypukla v rokoch 1831, 1855 a 1873 epidémia cholery. V obci aj na lazoch vtedy umreli desiatky ľudí, prevažne detí a starších ľudí. Počet obyvateľov Hradišťa sa znížil v priebehu rokov 1869 – 1890 o 120 obyvateľov. Približne v rokoch 1831-1834 celá obec vyhorela a zachovala sa iba zvonica a muranica, čo boli jediné dva objekty postavené z kameňa. Neskôr bol tento kameň použitý na výstavbu kostola. Domy stavané v nasledujúcom období boli v prevažnej miere z váľkov a čiastočne z dreva. Stavebný rozmach bol zaznamenaný od konca 19. storočia do 20-tych rokov 20. storočia. V 60-tych a 70-tych rokoch 20. storočia boli pôvodné domy nahradené novými, modernými, poschodovými, viacgeneračnými domami. V obci je zachovaný a dodnes obývaný len jeden drevený dom.

V obci bol v roku 1884 postavený secesný evanjelický kostol, ktorý je dodnes dominantou obce. Zaujímavosťou kostola je organ, ktorý je umiestnený vzadu na podlahe chrámového priestoru a nie na chóroch. Obec bola pôvodne katolíckou farnosťou, až po reformácii v roku 1622 sa zmenila na evanjelickú.

Z roku 1773 pochádza aj obecný symbol pečatidlo, kde je na pažiť postavené koleso a po stranách má umiestnené dve vetvičky. Kruhový popis pečatidla znie: SIGLUM POS HRADIST 1773.

Od roku 1883 už Hradište patrilo pod okres Lučenec. Počas maďarizácie došlo aj k zmene názvu obce na Várkút (Hradná studňa).

Významným medzníkom v dejinách Hradišťa, ako aj celej Európy bola prvá svetová vojna, po vypuknutí ktorej boli do zbrane povolani aj obyvatelia Hradišťa. V roku 1916 donútila vojna vládu pristúpiť k rekvírovaniu obilia, múky, krmovín, dobytky a pre vojnovú výrobu aj zvonov z Hradišťa, ako aj z okolitých dedín. V 1. svetovej vojne padli dvadsať obyvateľov Hradišťa.

V medzivojnovom období sa v úrade vystriedalo viacero starostov. V obci bola postavená vyhňa, spoločný mlyn s najmodernejšími strojmi a založené bolo potravné družstvo. Zintenzívnilo sa obrábanie pôdy, avšak došlo aj k zvyšovaniu nezamestnanosti, čo viedlo mnohých obyvateľov k hľadaniu práce v Amerike. Väčšina z nich sa v Amerike natrvalo usadila. V týchto rokoch si medzi obyvateľmi našiel miesto volejbal, ktorý má v obci tradíciu dodnes. V roku 1927 bola v Hradišti zriadená osemročná Evanjelická a. v. ľudová škola v

Hradišti. Za socializmu bola premenovaná na Národnú školu v Hradišti a vyučovalo sa v 1. – 5. ročníku. V roku 1913 prešla budova školy rekonštrukciou, pričom sa zväčšili učebne. V roku 1961 sa mení názov školy na Základná deväťročná škola a zostáva vyučovanie v 1. – 5. ročníku. Posledným rokom vyučovania bol školský rok 1979/1980. V súčasnosti je v priestoroch niekdajšej školy Obecná knižnica. V obci bolo potrebné zriadiť aj nové priestory pre materskú školu, ktorá bola do roku 1956 na hornom konci dediny. Nové priestory boli vystavané vedľa základnej školy. Škôlka fungovala do roku 1997. Dnes je v priestoroch bývalej materskej škôlky Obecný úrad.

Počas druhej svetovej vojny prešli územím Hradišťa partizáni, ktorí sa ukrývali v dedine i na vrchoch. Našťastie ani jedného nemeckí vojaci, ktorí určitú dobu pobudli aj na Hradišti, nenašli.

Po skončení vojny bola situácia s potravinami na Hradišti celkom dobrá, keďže Hradište bolo v tejto oblasti pomerne sebestačné. Horšia situácia bola so zabezpečením textilu, obuvi, soli a cukru. Na pamiatku padlým v 1. a 2. svetovej vojne bol postavený pamätník v roku 1946. V roku 1940 bol obnovený Miestny národný výbor v Hradišti. O dva roky neskôr sa moci chopili komunisti a majetok živnostníkov v Hradišti bol zoštatnený. Založené bolo Jednotné roľnícke družstvo II. typu, transformáciou Roľníckeho strojového družstva. V prevažnej miere sa choval hovädzí dobytok (dojnice, teľatá), ošípané, ovce a sliepky a pestovali sa obilniny, zemiaky a neskôr tiež ľan, mak, kukurica a kýmna repa. V roku 1947 bola obec elektrifikovaná. V týchto rokoch hospodárilo JRD v Hradišti najlepšie v okrese. V roku 1951 bolo založené Jednotné roľnícke družstvo III. typu. O tri roky neskôr priniesol po prvý krát úrodu aj ovocný sad v Brezinách. V súčasnosti je v správe Občianskeho združenia PreHradište. Súčasťou obce bola od roku 1950 aj mostová váha v centre obce. Po roku 1968 bola v obci vybudovaná asfaltová cesta a v roku 1970 sa začalo s výstavbou bytovky pre mladé rodiny, ktoré pracovali na družstve. Počas rokov 1975-1977 prebiehala výstavba domu smútku v rámci akcie „Z“. V časoch socializmu bola budova krčmy a obchodu zbúraná a nahradená novou, ktorej súčasťou bola aj spoločenská sála, kde sa konali tanečné zábavy a zhromaždenia občanov. Po pristavení premietacej miestnosti slúžila aj ako kino. Po odkúpení tejto budovy a príľahlých pozemkov obcou od Jednoty bol kultúrny dom zrekonštruovaný. Poslednou rekonštrukciou prešiel kultúrny dom v roku 2012.

Rok 1972 znamenal pre družstvá v Krnej, Uhorskom, Hradišti a Rovňanoch ich zlúčenie. Počas fungovania Jednotného roľníckeho družstva bola na Hradišti postavená odchovňa mladého hovädzieho dobytku, ovčín na Vrchoch a veľkokapacitné hnojisko. Zachoval sa len kravín a odchovňa, ktoré využíva firma KLAS. Chov ošípaných bol v Hradišti ukončený v roku 1994, kedy sa u ošípaných vyskytla morová nákaza a všetky ošípané sa museli utradiť.

K obci Hradište patrí aj časť Hrabovská, ktorá sa začala osídľovať začiatkom 20. storočia. Jej obyvatelia sa venovali prevažne poľnohospodárstvu. Dodnes tu žije už len niekoľko rodín.

V roku 1990 sa obec Hradište stala obcou s vlastnou samosprávou. Najdlhšie úradujúcim starostom obce bol Jozef Valkovec, ktorý sa významne podieľal na jej ďalšom rozvoji. Obec od roku 1995 udržuje družobné styky s obcou Čabasabadi v Maďarsku, kde žijú potomkovia

Slovákov, ktorí odišli bývať na Dolnú zem. V priebehu dvoch desaťročí došlo k mnohým rekonštrukciám, úpravám dediny, či plynofikácii.

B/ Prírodné zdroje

B 1. Štruktúra pôdneho fondu

Rozlohu a rozdelenie charakteru pozemkov v roku 2015 dokumentuje nasledujúca tabuľka č. 1 a graf č. 1. Vinice sa samostatne v obci nenachádzajú, ale takmer v každej súkromnej záhrade si obyvatelia pestujú odrody bieleho a modrého hrozna. V ovocných sadoch sú vysadené prevažne rôzne druhy jabloní a menšiu časť tvoria odrody čerešní. Obec je charakteristická výsadbou sliviek popri potoku, ktorý preteká stredom obce a výsadbou sliviek v súkromných záhradách.

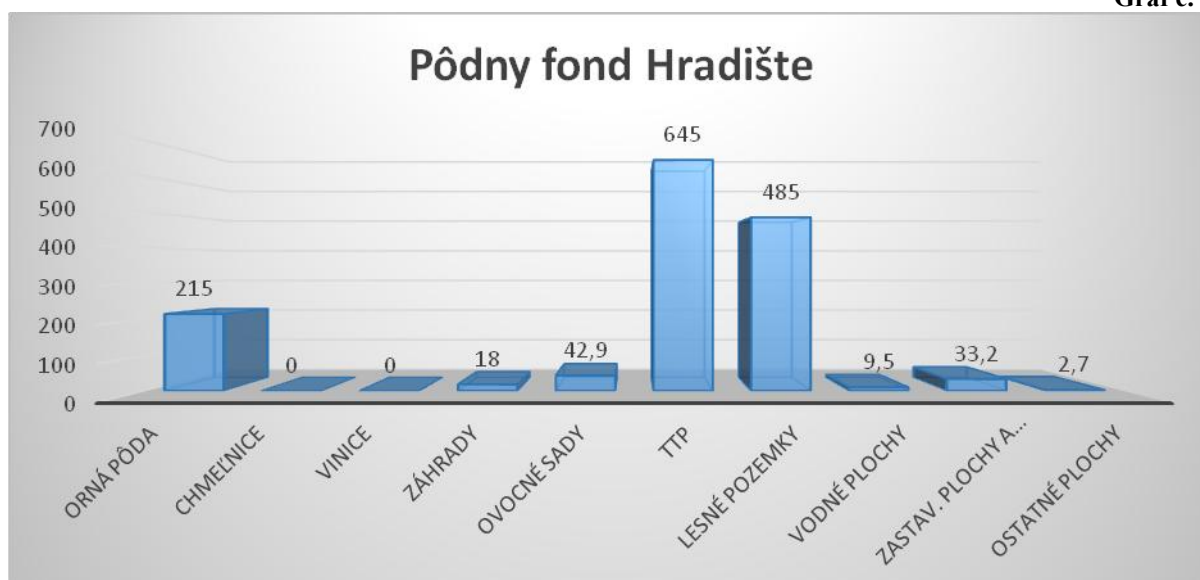
Druhy pozemkov v obci Hradište (v ha)

Tab.č. 1

celková výmera	orná pôda	chmeľnice	vinice	záhrady	ovocné sady	TTP	lesné pozemky	vodné plochy	zastav. plochy a nádvoria	ostatné plochy
1451,3	215	0	0	18	42,9	645	485	9,5	33,2	2,7
100 %	14,8%	0%	0%	1,24%	2,96%	44,44%	33,42%	0,66%	2,29%	0,19%

Zdroj: ŠÚ SR, DATAcube 2015

Graf č. 1

Zdroj: spracované podľa ŠÚ SR, 2015

Lesné hospodárstvo

Trvale trávne pozemky a lesné pozemky spolu pokrývajú viac ako 77,86 % územia katastra obce Hradište. K významným zdrojom vlhky patria aj lesné masívy. Sú významným zdrojom drevnej hmoty a zveriny. Prevažná časť je zalesnená listnatým a zmiešaným lesom. Má hnedé lesné pôdy.

Pôdne druhy

Pôdne druhy vyskytujúce sa v katastri obce Hradište, ale celkovo aj v okrese Poltár sú piesočnaté, piesočnato hlinité, hlinité až ílovito hlinité (Tab.č.2).

Zastúpenie pôdných druhov v okrese Poltár [% z poľnohospodárskej pôdy]

Tab.č. 2

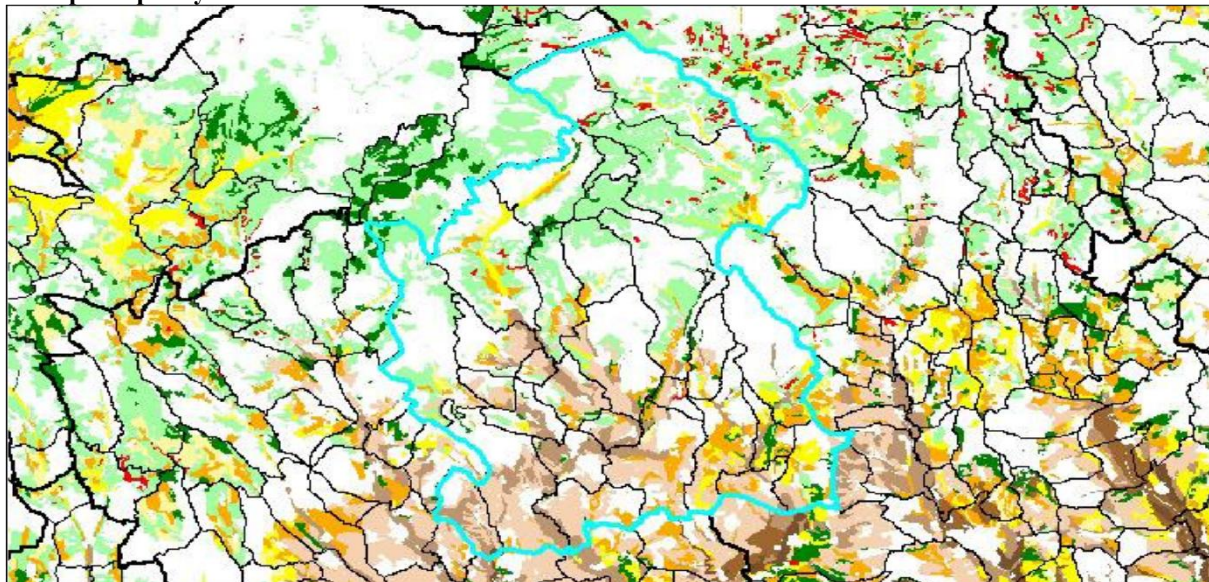
Okres	ľahké	stredne ťažké		ťažké	veľmi ťažké
	piesočnaté, hlinitopiesočnaté	piesočnato hlinité	hlinité	ílovito hlinité	ílovité, íly
Poltár	24,72	52,10	18,31	4,70	0,17

Zdroj: VÚPOP

Najvyšší podiel zaberajú piesočnato hlinité pôdy (52,10%) a hlinitopiesočnaté pôdy tvoria približne štvrtinu plochy (24,72%).

Zastúpenie pôdných druhov v okrese Poltár

Obr.č. 3

O1	O4	OT1-OT2	T1	N
O2	O5	OT3	T2-T3	
O3	O6-O7			

O - potenciálne orné pôdy **T** - trvalé trávne porasty
OT - striedavé polia **N** - nevhodné

Zdroj: VÚPOP

Nitrátová smernica

Smernica 91/676/EC o ochrane vodných zdrojov pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcimi z poľnohospodárstva

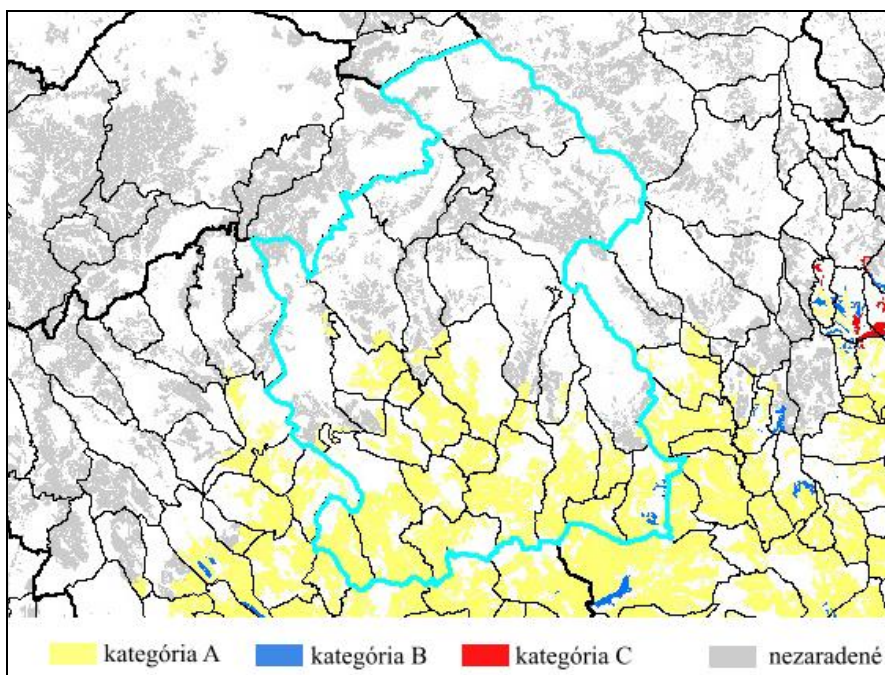
"**Nitrátová direktíva**" je súborom opatrení smerujúcich k zníženiu možností znečistenia vodných zdrojov (povrchové aj podzemné) dusičnanmi, ktoré môžu pochádzať z minerálnych hnojív, a z hospodárskych hnojív (maštalný hnoj, hnojovica, močovka), a to vtedy, keď sú aplikované v nadmerných dávkach a v nesprávnom čase, alebo keď sú zle uskladňované.

Zraniteľné oblasti boli na území SR vyčlenené Nariadením vlády SR zo dňa 26.6.2003. Podľa tohto nariadenia bolo 1546 obcí vyhlásených za územia zraniteľné z hľadiska ochrany vodných zdrojov. Poľnohospodárske subjekty hospodáriace v spomínaných územiach sú povinné rešpektovať osobitné zásady hospodárenia.

V zraniteľných oblastiach sa na základe súboru pôdných, hydrologických, geografických a ekologických parametrov určili pre každý poľnohospodársky subjekt 3 kategórie obmedzení hospodárenia: **kategória A** - produkčné bloky s najnižším stupňom obmedzenia hospodárenia **kategória B** - produkčné bloky so stredným stupňom obmedzenia hospodárenia **kategória C** - produkčné bloky s najvyšším stupňom obmedzenia hospodárenia Podmienky hospodárenia na A, B, C produkčných blokoch sú podrobne uvedené v "Programe hospodárenia". **Obec podľa Smernice 91/676/EC o ochrane vodných zdrojov pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcimi z poľnohospodárstva je zaradená medzi produkčné bloky s obmedzením hospodárenia, a to konkrétne do kategórie B obmedzenia hospodárenia.**

Nitrátová smernica – územie zahrnuté do NS v okrese Poltár

Obr.č. 4

Zdroj: Pôdny portál

B.2 Klimatické pomery

Obec leží v doline potoka Držkovo v západnej časti Slovenského rudohoria, ktoré sa nachádza v území mierneho klimatického podnebia. Klimatické pomery obce sú determinované okolitými pohoriami. Cirkulujúca teplota je od -20°C do $+30^{\circ}\text{C}$. Ojedinele v súvislosti s meniacou sa klímou bývajú prekročené aj tieto hranice. Severné pahorkatinné lokality Ipeľskej a Lučenskej kotliny majú teplú, mierne vlhkú klímu s chladnou zimou. Vrchovinové oblasti pohorí (Stolické vrchy, Revúckej vrchoviny, Veporských vrchov) majú mierne teplú, vlhkú klímu a najvyššie vrcholové polohy patria do mierne chladnej a vlhkej klimatickej oblasti. V zimnom období maximálne teploty vzduchu dosahujú niekedy 11°C - 15°C a minimálne teploty vzduchu pod -30°C sa môžu vyskytovať v kotlinách i pohoroch v období od decembra do februára. Priemerná ročná teplota je 8°C , priemerné množstvo zrážok 700-900 mm. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je približne 89 dní, priemerný počet jasných dní (s oblačnosťou do 20%) je ročne 65 dní.

B.3 Hydrologické pomery

Držkovo, Ipeľ, Slatina

Hradište sa nachádza v území povodia rieky Ipeľ, do ktorej ústia menšie toky. Obcou preteká potok Držkovo. Prameň potoka Držkovo nájdeme na Hradištských vrchoch pod Štefančíkovicami. Vo východnej časti extravilánu obce preteká potok Slatina a juhozápadnou časťou (Hrabovská) preteká rieka Ipeľ. Väčšina lejakov a búrok prichádza zo smeru Jasenina a z Málinskej doliny.

B.4 Fauna a flóra

Hradište je situované v oblasti Stolických vrchov v juhozápadnej časti Slovenského Rudohoria. Obec je vsadená v doline, ktorú obkolesujú Málinské, Hradištské a Krnianske lazy. Obcou preteká potok Držkovo. Okoliu obce dominujú lesy, prevažne bukové a dubové, ale aj dubohrabiny, agáčiny, či breziny. V dubových lesoch sa vyskytujú druhy menej náročné na živiny ako veroniky lekárska, chlpaňa hájna, jastrabníky. Často sa vyskytujúca tráva je lipnica hájna. V dubohrabinách sa bežne vyskytujú aj javory a čerešne vtáacie. Husté porasty, najmä na Hradištských vrchoch vytvára orličník obyčajný (papradie). Miestami sa tu vyskytujú aj borovicové a smrekové porasty. Súčasťou krajiny sú aj lúky, kde možno nájsť zvonček konársky, púpavu, sirôtku lúčnu, klinčeky, jahody, fialky a pod. V okolí obce sa vyskytuje aj baza čierna, mäta dlholistá, maliny ostružiny čiernej, žihľava dvojdomá a pod. V cintoríne sa nachádzajú dva gaštany jedlé, ktoré sú zákonom chránené od roku 1990. Okolité lesy a lúky sú tiež zdrojov rôznych druhov jedlých húb, napríklad hríb dubový, bronzový a smrekový, viacero druhov kozákov, kuriatka a zákonom chránená muchotrávka cisárska.

Obr. č. 5

Zdroj: www.hradiste.sk

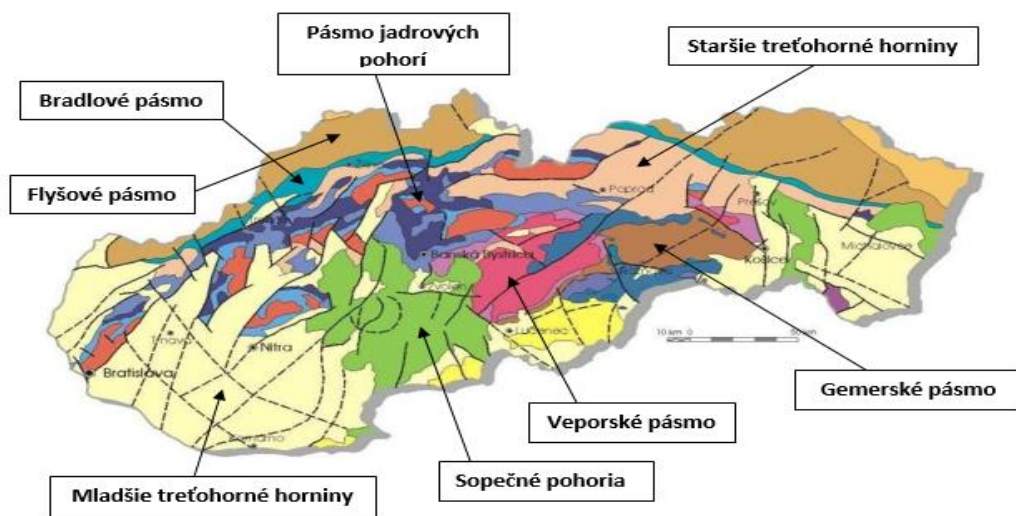
Zo živočíchov sa v značnej miere vyskytuje vysoká zver, diviacia zver, medveď hnedý, rys, líška obyčajná a vlk obyčajný. Možno pozorovať aj početné druhy vtákov ako sokol, jastrab, sovy a menšie vtáky. Zriedkavo sa vyskytujúcim druhom je nosorožtek obyčajný. V blízkosti obydli, ale aj v lesoch vídať salamandru škvrnitú a rôzne druhy motýľov.

B.5 Nerastné suroviny

Vrchovinný až hornatý chotár tvoria žulové horniny a kryštallické bridlice nachádzajúce sa vo Veporskom pásme.

Je budované stredne až hlboko metamorfovaným parakryštalinikom a granitoidnými horninami – veporidmi. V registri ložísk nerastných surovín (Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2011) v SR z roku 2011 neboli pre toto územie registrované žiadne významné ložiská nerastných surovín.

Obr.č. 6

Zdroj: www.zskrivan.edupage.org

B.6 Životné prostredie

Z hľadiska kvality životného prostredia patrí územie okresu Poltár medzi najmenej narušené a pomerne kvalitné územia v banskobystriickom kraji. Pokles priemyselnej výroby pozitívne ovplyvnil stav životného prostredia. Podobne aj zníženie intenzifikácie využívania pôdy v poľnohospodárstve priaznivo ovplyvnilo hodnoty znečistenia pôdy a vody. Najväčšie znečistenie ovzdušia spôsobujú len hospodárske dvory zamerané na živočíšnu výrobu, potom sú to kotelne na tuhé a plynné palivo.

Čierne skládky v okolí obce sa darí úspešne odstraňovať a takýto stav si chce obec trvalo udržiavať.

V dotknutom území sa nenachádzajú chránené územia. Na celom území platí prvý stupeň ochrany (podľa Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov). Tiež do neho nezasahuje žiadne veľkoplošne alebo maloplošne chránené územie ani chránené vtáčie územie, alebo navrhované územie európskeho významu, ani chránené územia NATURA 2000. Na území intravilánu obce sa nachádzajú dva gaštany jedlé, ktoré sú od roku 1990 vyhlásené za chránené.

C/ Ľudské zdroje

C.1 Demografické charakteristiky

Štruktúra obyvateľstva obce Hradište podľa produktívnosti

Tab.č. 3

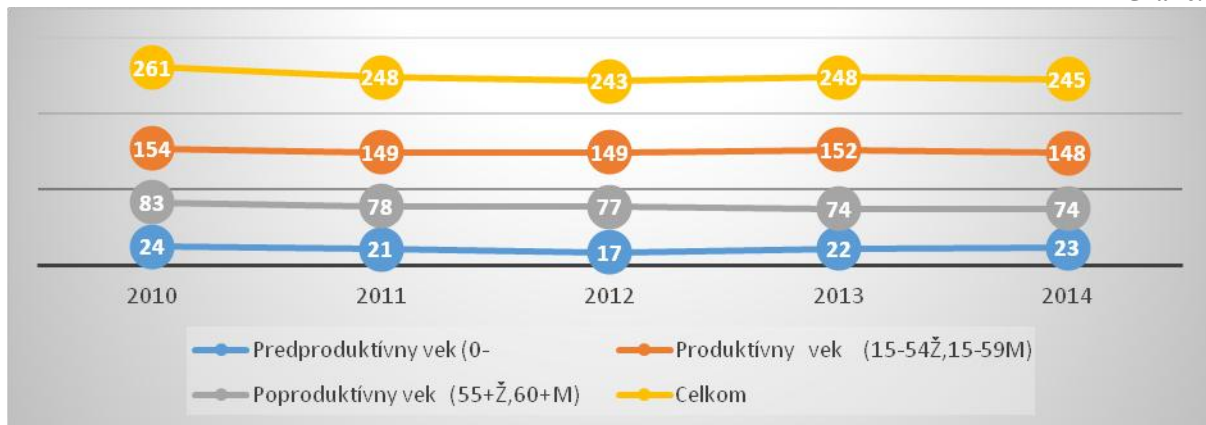
	Predproduktívny vek (0-14)	Produktívny vek (15-54Ž, 15-59M)	Poproduktívny vek (55+Ž, 60+M)	Celkom
2010	24	154	83	261
2011	21	149	78	248
2012	17	149	77	243
2013	22	152	74	248
2014	23	148	74	245

Zdroj: ŠÚ SR, DATAcube 2015

Od roku 2010 až po rok 2014 sme v skupine predproduktívny vek (0-14 rokov) zaznamenali pokles o 1 obyvateľa v skupine produktívny vek (15-54 ženy, 15-59 muži) pokles o 6 obyvateľov a poproduktívny vek (55+ženy, 59+muži) zaznamenal rovnaký trend poklesu obyvateľov o 9 obyvateľov. Počet obyvateľov v obci je pomerne stály, malú výchytku sme zaznamenali v roku 2010, kedy bol počet obyvateľov o 16 vyšší ako v roku 2014.

Graf č.2

Zdroj: spracované podľa ŠÚ SR, DATAcube 2015

Graf č. 2 ukazuje vývoj kategórií obyvateľstva v časovom rade rokov od 2010 do 2014. Kým počet obyvateľstva v predproduktívnom veku sa nemení, počet obyvateľov v produktívnom veku a poproduktívnom veku pomaly klesá.

Tabuľka č. 4 ukazuje počty obyvateľstva v obci Hradište v časovom horizonte 13 za sebou nasledujúcich rokov. Tabuľky a analýzy sú zostavené podľa údajov ŠÚ SR.

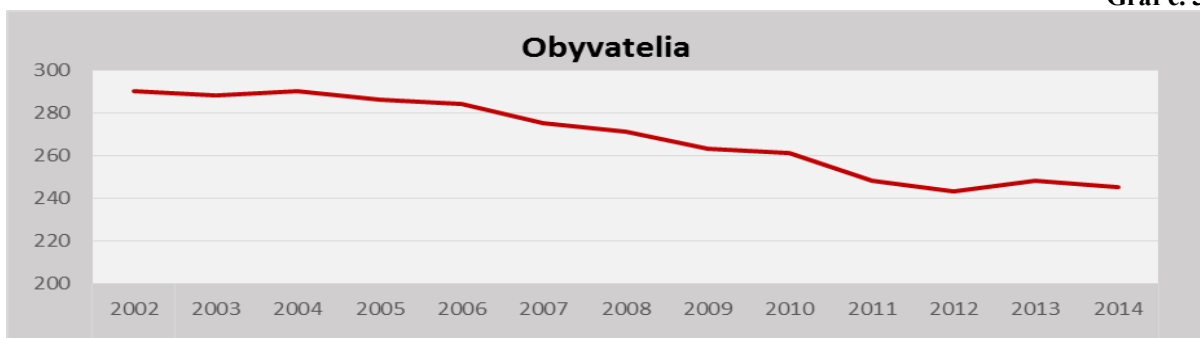
Vývoj počtu obyvateľstva obce Hradište podľa evidencie ŠÚ SR

Tab.č. 4

rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov	290	288	290	286	284	275	271	263	261	248	243	248	245

Zdroj: ŠÚ SR, DATAcube 2015

Graf č. 3

Zdroj: ŠÚ SR, DATAcube 2015

Priemerná hodnota počtu obyvateľov za sledované obdobie 13 rokov je 267 obyvateľov.

Bilancia pohybu obyvateľstva obce Hradište

Tab.č. 5

	2010	2011	2012	2013	2014
	spolu	spolu	spolu	spolu	Spolu
živonarodení	3	2	0	1	3
zomrelí	6	5	2	6	4
prirodzený prírastok	-3	-3	-2	-5	-1
prist'ahovaní	5	3	4	14	4
vyst'ahovaní	4	9	7	4	6
migračné saldo	1	-6	-3	10	-2
celkový prírastok	-2	-9	-5	5	-3

Zdroj: ŠÚ SR, DATAcube 2015

Prírodný prírastok za sledované obdobie posledných päť rokov má záporné hodnoty, ale nie vysoké. Dá sa konštatovať, že počet narodených je pomerne stabilný, podobne aj počet zomrelých. Za sledované obdobie sa narodilo 9 detí, ale zomrelo 23 ľudí. Migračné saldo vykazuje naopak nestále hodnoty, ale aj napriek tomu môžeme konštatovať, že v sledovanom období sa prist'ahovalo 30 obyvateľov, 30 ľudí sa odsťahovalo. Príčinami odsťahovania sú migrácia za prácou a rodinné dôvody.

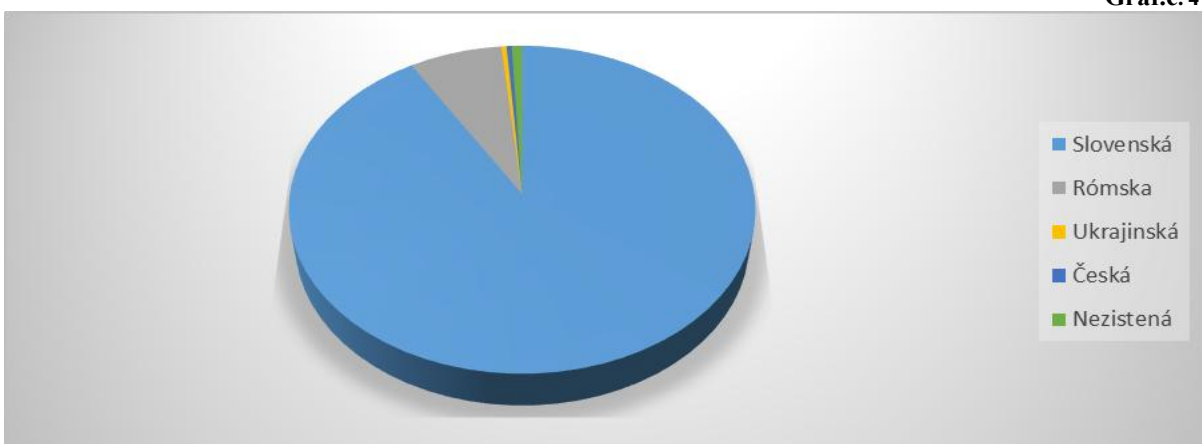
Štruktúra podľa národnosti

Tab.č. 6

Obec Hradište	slovenská	maďarská	rómska	česká	ukrajinská	Nezistené
2011	233	0	18	1	1	2
%	91,37	0	7,06	0,39	0,39	0,78

Zdroj: www.sodbtm.sk

Graf.č. 4

Zdroj: www.sodbtm.sk

Slovenská národnosť je priznávaná u 233 osôb, čo predstavuje 91,37 % obyvateľstva obce. V kategórii *nezistené*, čo predstavuje 0,78 %, sú zaradení ostatní obyvatelia, ktorí príslušnosť k národnosti neuviedli. K rómskej národnosti sa hlási 18 občanov, k českej 1 a k ukrajinskej národnosti 1 občan.

Poznámka: Údaje sú uvádzané zo zdroja Štatistického úradu v Slovenskej republike zo SODB 2011, aktuálne údaje nie sú k dispozícii. V roku 2011 bolo v obci podľa SODB 255 obyvateľov a podľa databázy DATAcube sa v roku 2011 uvádza 248 obyvateľov obce.

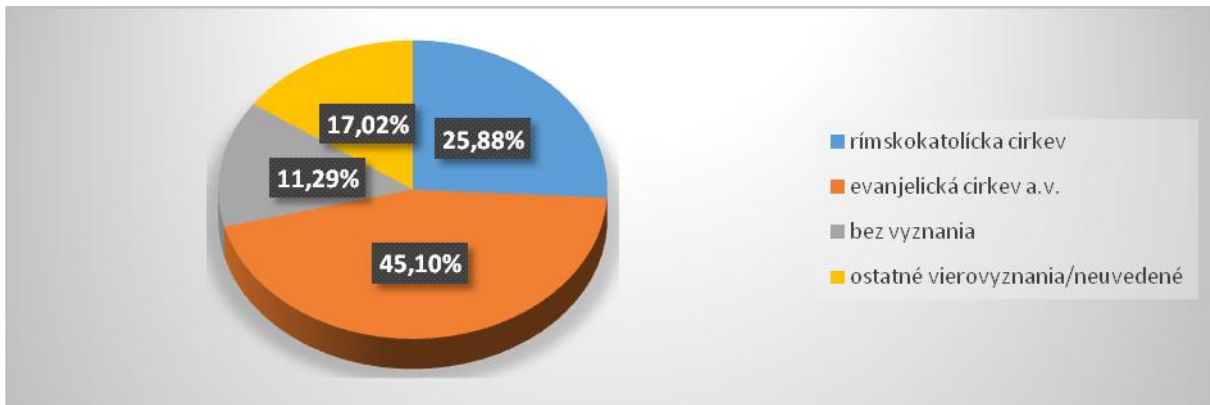
Štruktúra podľa vierovyznania

Tab.č. 7

názov obce	rímskokatolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	bez vyznania	ostatné vierovyznania/neuvedené
Hradište	66	115	35	39
%	25,88	45,10	13,73	15,29

Zdroj: www.sodbtn.sk

Graf č. 5

Zdroj: www.sodbtn.sk

Z grafu č.5 je zrejmé, že v obci prevláda evanjelické náboženstvo a. v., ku ktorému sa hlási 115 obyvateľov, čo predstavuje 45,10 %. Ku katolíckej viere sa hlási 66 obyvateľov, čo je 25,88%. Ostatné vierovyznania a nezistené spolu vyznáva 15,29% obyvateľstva (gréckokatolícka cirkev 5 osôb, kresťanské zbory 1osoba) a 13,73 % obyvateľov sa nehlási k žiadnej viere.

Poznámka: Údaje sú uvádzané zo zdroja Štatistického úradu v Slovenskej republike zo SODB 2011, aktuálne údaje nie sú k dispozícii.

Štruktúra podľa vzdelania

Tab.č. 8

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Spolu	%
Základné	53	20,78
Učňovské (bez maturity)	48	18,82
Stredné odborné (bez maturity)	28	10,98
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	10	3,92
Úplné stredné odborné (s maturitou)	62	24,31
Úplné stredné všeobecné	7	2,75
Vyššie odborné	1	0,39
Vysokoškolské bakalárske	3	1,18
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	11	4,31
Vysokoškolské doktorandské	0	0
Ostatní bez udania školského vzdelania	24	9,41
nezistené	8	3,14
Úhrn	255	100,0

Zdroj: www.sodbtm.sk

Štruktúra podľa vzdelania

Graf č. 6

Zdroj: www.sodbtm.sk

K obdobiu SODB v roku 2011 malo 76 obyvateľov vzdelanie bez maturity. 80 obyvateľov uviedlo vzdelanie s maturitou, prípadne vyššie vzdelanie. Vysokoškolský diplom vlastnilo 14 obyvateľov. Základné vzdelanie uviedlo 53 obyvateľov, kam patria aj deti, ktoré navštevujú základnú školskú dochádzku. Bez udania školského vzdelania bolo 24 obyvateľov a 8 obyvateľov nebolo vzdelanie zistené.

Poznámka: Údaje sú uvádzané zo zdroja Štatistického úradu v Slovenskej republike zo SODB 2011, aktuálne údaje nie sú k dispozícii.

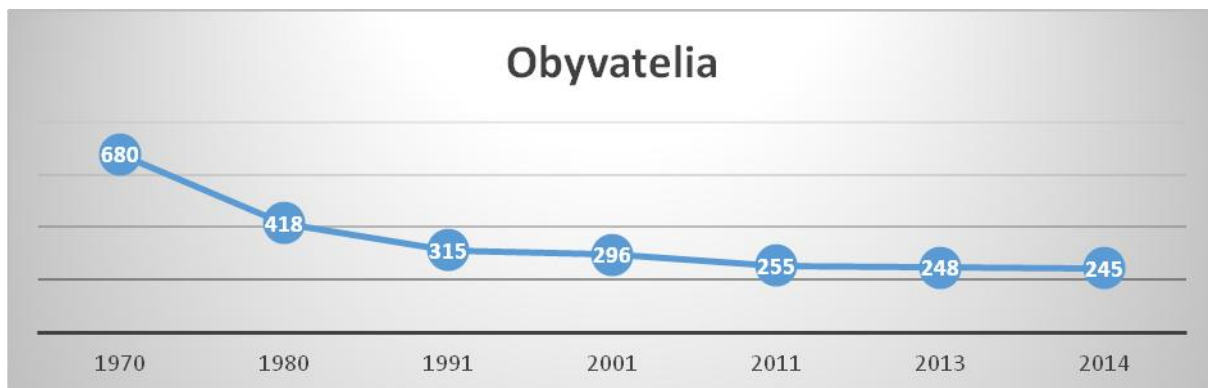
Vývoj počtu obyvateľov

Tab. č. 9

rok	1970	1980	1991	2001	2011	2013	2014
Počet obyvateľov	680	418	315	296	255	248	245

http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_narodnost.php?kod_obce=511340

Graf č. 7

C.2 Kultúrno-spoločenské zdroje, pamiatky a tradície, významné osobnosti

Obec Hradište každoročne organizuje športové a kultúrne podujatia pre miestnych obyvateľov, ako aj pre obyvateľov okolitých obcí. Najväčšiu tradíciu má v obci volejbal, v ktorom sa uskutočňuje volejbalový turnaj pod názvom Memoriál Viliama Henžela, vždy pri príležitosti osláv SNP. Súčasťou turnaja je aj kladenie vaty. Svoje miesto si medzi športovými aktivitami našli aj pingpong, streľba zo vzduchovky, nohejbal a najnovšie aj šípky. Obec organizuje aj množstvo kultúrnych podujatí, ako divadelné predstavenie, ochutnávku domácich vín, stavenie mája, deň detí, zájazd do družobnej obce Csabaszabadi (Maďarsko), vianočný koncert, silvestrovskú zábavu.

V rámci obce pôsobia 3 mimovládne organizácie, ktoré sa podieľajú na rozvoji obce. Najviac aktivít však vyvíja Občianske združenie PreHradište. Podieľa sa tak na športových, ako aj na kultúrnych podujatiach a vo vysokej miere spolupracuje s Obecným úradom.

Hradište patrí do združenia 9 obcí Mikroregiónu Hornohrad, ktorý bol založený v r. 1999. Obec je tiež členom OZ MAS Hornohrad a OZ Partnerstvo pre rozvoje regiónu Poltár.

Obec ako člen Mikroregiónu Hornohrad je zároveň spoluorganizátorom a zúčastňuje sa Hornohradských športových dní (volejbalového a nohejbalového turnaja), Hornohradského cyklomaratónu a Dňa prezentácie mikroregiónu Hornohrad. Každý rok sa v rámci mikroregiónu koná turistický výstup na Jaseninu (995 m. n. m).

Obr. č. 7

Zdroj: Spracovateľ

Obr. č. 8

Zdroj: Spracovateľ

Pamiatky:

- **Evanjelický kostol** postavený v roku 1884 v secesnom štýle
- **Rímskokatolícka kaplnka Božského srdca** postavená v roku 1923 na Vrchoch
- **pozostatky hradu**

Významné osobnosti

Obec Hradište je rodiskom mnohých významných osobností. Možno spomenúť napr. historika, politika, spisovateľa **PhDr. Ing. Samuela Falt'ana, CSc.**, významného rómskeho spisovateľa **PhDr. Dezidera Bangu**, spisovateľa, knihovníka a publicistu **PhDr. Milana Gondu**.

V obci pôsobil významný fotograf **doc. Mg.A Tibor Huszár Art.D**, ktorý vlastnil bývalú Spojársku chatu a organizoval tu workshopy.

D / Materiálne zdroje

D.1 Technická infraštruktúra

D.1.1. Bytový a domový fond

Bytový a domový fond

Tab. č. 10

	Počet
Obydlia spolu	168
<i>Obývané byty</i>	92
<i>Kolektívne obydlia</i>	0
<i>Nezistené</i>	1
<i>Domy postavené do roku 1945</i>	29
<i>Domy postavené od roku 1946 do 1990</i>	54
<i>Domy postavené od roku 1991</i>	5
<i>Nezistené</i>	80
<i>Byty obývané</i>	92
<i>Byty neobývané</i>	75
<i>Byty vyhradené na sezónne alebo druhotné užívanie</i>	0

Zdroj : ŠÚ SR, DATAcube, SODB 2011

Podľa údajov SODB 2011 je evidovaných spolu 168 obydlií. Z toho je počet neobývaných domov 75.

32 % domov bolo postavených v období od 1946 do 1990, podiel domov starších a postavených do roku 1945 je 17 %. Podiel domov postavených po roku 1991 predstavuje len 3 %. U 48 % domov nebola doba výstavby zistená.

V obci sa nachádza takmer 45 % neobývaných bytov, z čoho podstatnú časť tvoria byty lokalizované na okolitých lazoch.

D.1.2. Doprava a dopravné vzťahy

Miestne komunikácie

Dĺžka miestnych komunikácií, ktoré sú v správe obce je 2,1 km a dĺžka chodníkov 1,5 km. Katastrom obce prechádza aj spevnená komunikácia spájajúca obec s chatovou osadou na Vrchoch a tiež poľná cesta vedúca do časti Hrabovská.

Cestná doprava

Obec Hradište je spojená s okolitými obcami cestou 3. kategórie. Dopravu obyvateľov zabezpečuje autobusové spojenie s okresným mestom Poltár, ako aj dva priame spoje do mesta Lučenec.

D. 1.3. Inžinierske siete

Vodovodná a kanalizačná sieť

Obec nemá vybudovanú vodovodnú ani kanalizačnú sieť. Zásobovanie vodou je riešené individuálne studňami rovnako ako odpad, ktorý je riešený prostredníctvom žúmp.

Energetika, plyn a telekomunikácie

Obec je zásobovaná elektrickou energiou, ktorej správcom sú Stredoslovenské energetické závody, a.s. Lučenec. V obci je rozvodná sieť plynu okrem časti Hrabovská a Hradištské vrchy.

V území sa nachádzajú trasy telekomunikačných káblov v správe spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Telekomunikačné siete sú zastúpené sieťou spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a mobilnou sieťou spoločnosti Slovak Telekom, a.s., mobilných operátorov O2 Slovakia, s.r.o. a Orange Slovensko, a.s. Obec nemá káblovú televíziu, len obecný rozhlas. V obci sa nenachádza pošta, najbližšie poštové stredisko je v susednej obci Uhorské.

Verejné osvetlenie

Obec má verejné osvetlenie, ktoré sa z dôvodu energetických úspor plánuje meniť na led osvetlenie.

Odpadové hospodárstvo

Obec je členom Združenia obcí pre likvidáciu odpadu Poltár, čím zabezpečuje vývoz odpadu a separovanie odpadu. Separujú sa plasty, papier, sklo, textil a elektronický odpad. V obci sú vyhradené miesta na uskladnenie biologického odpadu. Na znečistení ovzdušia sa vo väčšej miere podieľajú kotolne na tuhé a plynné palivo a menej hospodárske dvory zamerané na živočíšnu výrobu.

D.2. Sociálna infraštruktúra

D.2.1 Zdravotná a sociálna infraštruktúra

V obci Hradište nie sú žiadni poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. V okresnom meste Poltár sa nachádza poliklinika s odbornými lekármi, ako aj všeobecní lekári, zubár a lekáreň. Najbližšia nemocnica je v meste Lučenec.

V obci nie je žiaden poskytovateľ sociálnych služieb. Najbližšie Zariadenie sociálnych služieb sa nachádza v meste Poltár.

V obci sa nenachádza komunitné centrum, ale pôsobia v nej dve terénne sociálne pracovníčky.

D.2.2 Školská infraštruktúra

V obci Hradište nepôsobí základná ani materská škola. Deti dochádzajú do materských a základných škôl do obce Uhorské a mesta Poltár.

D.2.3 Kultúrna infraštruktúra

V obci sa nachádza:

- **Evanjelický kostol** z roku 1884 postavený v secesnom štýle
- **Rímskokatolícka kaplnka Božského srdca** z roku 1923 postavená na Vrchoch
- **pozostatky hradu**

Evanjelický kostol a Kaplnka Božského srdca

Obr. č. 7

Zdroj: <http://sk.db-city.com/>

Obr. č. 8

Zdroj: spracovateľ

Kultúrna vybavenosť na území obce je zastúpená nasledovne:

- kultúrny dom
- obecná knižnica
- klub mladých

D.2.4 Športová a rekreačná infraštruktúra

Obec Hradište má vybudované volejbalové ihrisko a detské ihrisko. V centre obce sa nachádza pamätník venovaný padlým v 1. a 2. svetovej vojne umiestnený v malom parku. V blízkosti evanjelického kostola je umiestnená skala s pamätnou tabuľou venovanou slovenským usadlíkom v Békešskej Čabe.

Tab. č. 10

Názov objektu	Stručný popis
Volejbalové ihrisko	S antukovým povrchom
Detské ihrisko	Vybavené hojdačkou a lavičkami
Parčík pred OcÚ	Vysadený okrasnými kvetmi a stromami
Miesto na opekanie	Altánok s posedením a ohniskom
Priestory v budove OcÚ	Využívané obyvateľmi obce na pingpong

Zdroj: Spracovateľ

Ďalšie zariadenia infraštruktúry v správe obce Hradište:

Tab. č. 11

Názov objektu	Stručný popis
Hasičská zbrojnica	-
Cintorín	-
Dom smútku	-

Zdroj: Spracovateľ

V obci nie je zriadená obecná polícia, najbližšia policajná stanica sídli v meste Poltár.

E/ Ekonomické zdroje

E.1 Ekonomická charakteristika

V obci nie je situovaný žiadny veľký ekonomický subjekt, ekonomické aktivity sa orientujú hlavne na činnosť malých živnostníkov vo sfére služieb a poľnohospodárstva. Ostatní obyvatelia obce sú odkázaní na zamestnania mimo obce, najčastejšie v meste Poltár alebo Lučenec.

E.2 Ekonomická štruktúra obyvateľstva

Miera nezamestnanosti v okrese Poltár k 30.06.2015 dosahovala úroveň 22,31 %.

K 31.12.2011 bol počet ekonomicky aktívnych obyvateľov v obci Hradište 113. Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva v členení podľa postavenia v zamestnaní a podľa pohlavia je zaznamenaná v tabuľke č.12. Z tabuľky možno vyčítať, že najväčšiu skupinu tvoria zamestnanci, ktorí predstavujú takmer 60 % všetkých ekonomicky aktívnych obyvateľov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa postavenia v zamestnaní a pohlavia

Tab. č. 12

Pohlavie	Postavenie v zamestnaní					Ekonomicky aktívny spolu
	zamestnanci	podnikatelia		členovia družstiev	ostatní a nezistení	
		so zamestnancami	bez zamestnancov			
Muži	39	1	9	0	17	66
Ženy	32	0	4	0	11	47
Spolu	71	1	13	0	28	113
podiel v %	62,8	0,9	11,5	0,0	24,8	100

Zdroj: <https://census2011.statistics.sk>

E.3 Priemysel

Štruktúra priemyselnej výroby v obci Hradište je zastúpená niekoľkými podnikateľskými subjektmi v oblasti poľnohospodárstva a lesníctva, drevospracujúceho priemyslu a služieb.

Výrobné územie v katastrálnom území obce Hradište tvoria:

Tab. č. 13

Charakter zariadenia	Stručný popis
podnikateľské aktivity výrobného a obslužného charakteru	v malých súkromných prevádzkach a plochách
areály hospodárskych dvorov	zamerané na rastlinnú a živočíšnu výrobu

Zdroj: Spracovateľ

E.4 Poľnohospodárstvo

K 11.9.2015 sú v obci Hradište evidovaní 2 samostatne hospodáriaci roľníci. Najvýznamnejšiu úlohu zohráva chov hovädzieho dobytku a oviec.

Významnými poľnohospodárskymi subjektmi, ktoré obhospodarujú značnú časť poľnohospodárskej pôdy v katastri obce Hradište sú AGRO – HRON s.r.o. a KLAS s.r.o.

V obci pôsobí aj Lesné a pozemkové spoločenstvo Hradište a Poľovnícky spolok lesného a pozemkového spoločenstva.

E.5 Podnikateľská sféra

V obchodnom registri je k septembru 2015 zaregistrovaných 5 podnikateľských subjektov so sídlom v Hradišti.

Podľa evidencie v živnostenskom registri k septembru 2015 uvádza ako sídlo, resp. prevádzku obec Hradište celkovo 11 podnikateľských subjektov. Predmetom činnosti je prevažne poľnohospodárstvo, spracovanie dreva a poskytovanie služieb v oblasti stavebníctva, sprostredkovateľskej činnosti a pohostinstva.

E.6 Obchodná sféra

V obci je veľmi obmedzená ponuka služieb. V obci sa nachádza predajňa CBA Slovakia, a.s. a pohostinstvo Mladosť.

E.7 Cestovný ruch

V obci nie je žiadne zariadenie cestovného ruchu. Návštevník obce Hradište si môže prezrieť pamätník, evanjelický kostol. Príťažlivými v katastri obce sú lesy so svojou faunou a flórou. V chatovej oblasti Hradištských vrchov môžu navštíviť turisti kaplnku vsadenú do malého cintorína.

F / Partnerstvá, účasť v združeniach. Podujatia, aktivity, projekty.

F.1 Partnerstvá, účasť v združeniach

- **Združenie miest a obcí Novohradu** -združenie obcí v regióne Novohrad
- **Mikroregión Hornohrad**- záujmové združenie obcí s ďalšími ôsmimi obcami okresu Poltár
- **MAS Hornohrad** - verejno-súkromné partnerstvo, ktoré združuje členov za účelom spoločného využitia prostriedkov z Programu rozvoja vidieka
- **Združenie obcí pre likvidáciu komunálneho odpadu Poltár** - vzniklo za účelom spravovania skládky komunálneho odpadu so sídlom v Brezničke.
- **Partnerstvo pre rozvoj regiónu Poltár**– občianske združenie obcí, podnikateľov, škôl a FO pôsobiace v sociálnej oblasti

F.2 Podujatia, aktivity, projekty

- Oslava SNP – kladenie vatry
- Hornohradské športové dni – volejbal, nohejbal
- Memoriál Viliama Henžela
- Nohejbalový turnaj o pohár starostu
- Vianočný stolnotenisový turnaj
- Súťaž v streľbe zo vzduchovky
- Šípkový turnaj
- Deň detí
- Deň prezentácie mikroregiónu Hornohrad
- Divadelné predstavenia – ochotnícky divadelný zbor Opona
- Vianočný koncert – spevácky zbor LETOKRUHY
- Stavanie mája
- Silvestrovská zábava
- Ochutnávka domácich vín
- Aktivity dôchodcov
- Zájazdy do družobnej obce Čabasabadi v Maďarsku

G / SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<p><u>Prírodné:</u></p> <ul style="list-style-type: none">– krásna príroda s bohatou faunou a flórou– možnosť výletov na lazy, poľovníctvo a zber lesných plodov– udržiavaná a pekná obec– ovocný sad s pôvodným genofondom– obec je v zozname významných nálezísk z doby bronzovej <p><u>Ludské:</u></p> <ul style="list-style-type: none">– pohostinní občania– bohatý kultúrno – spoločenský život v obci– divadelná tradícia– športovo - náučné tábory a aktivity pre deti– športový areál, strelnica, klzisko– aktívni občania– bezpečná obec <p><u>Významné osobnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none">– významný rómsky spisovateľ Dezider Banga s rádom Ludovíta Štúra– spisovateľ, knihovník a publicista PhDr. Milan Gonda– PhDr. Ing. Samuel Falťan, CSc. - historik, politik a spisovateľ– významný fotograf doc. Mg.A Tibor Huszár Art.D (jeho aktívne pôsobenie v obci, organizácia workshopov, dokumentárna a krajinárska fotografia, vlastnil bývalú Spojársku chatu) ocenený mnohými cenami za svoje diela <p><u>Ekonomické:</u></p> <ul style="list-style-type: none">– prírodný potenciál pre malé podnikanie (poľnohospodárstvo, lesníctvo, spracovanie dreva)– separovanie zberu odpadu v obci– využívanie projektovej podpory z fondov EÚ	<p><u>Prírodné:</u></p> <ul style="list-style-type: none">– len čiastočné využitie prírodných zdrojov a ich finalizácia– malé znečisťovanie prírodných zdrojov <p><u>Ludské:</u></p> <ul style="list-style-type: none">– migrácia mladých ľudí do iných regiónov– nepriaznivá demografická štruktúra obyvateľstva– vysoká miera nezamestnanosti– nezaujímajú mladých ľudí o veci verejné <p><u>Ekonomické:</u></p> <ul style="list-style-type: none">– odliv kvalifikovanej pracovnej sily– nízka kúpyschopnosť obyvateľstva– slabá ponuka a dostupnosť služieb pre obyvateľov– nízka ponuka pracovných príležitostí v obci– stagnácia poľnohospodárstva– nedostatok investícií v agrárnom sektore <p><u>Kultúrne:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- nedostatok kapitálu pre rozvoj kultúrneho života- upadajúci záujem mládeže o historické hodnoty <p><u>Materiálne:</u></p> <ul style="list-style-type: none">– stav miestnych komunikácií– chýba vodovod, kanalizácia a ČOV– zlé pokrytie mobilnou sieťou telefónov– zlé spojenie autobusovej dopravy

<ul style="list-style-type: none">- vysporiadané majetkovo – právne vzťahy <p><u>Kultúrno - športové:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- organizovanie a účasť na rôznych regionálnych a obecných aktivitách , Dni MR HORNOHRAD – klobásový festival, Hornohradské športové dni, a pod.)- kultúrno – historické pamiatky: pozostatky menšieho hradiska na Hrádku- družba s Maďarskom (obec Csabasabadi)- "Koštovka vína"- divadelná tradícia- spevokol- volejbalový turnaj- nohejbalový turnaj- strelecká súťaž- ping – pongový turnaj- šípkový turnaj <p><u>Materiálne:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- evanjelický kostol- katolícka kaplnka- pozostatky hradiska- knižnica- kultúrny dom- klub mládeže- pamätník prvej a druhej svetovej vojny- pamätná tabuľa pri príležitosti 290. výročia príchodu prvých slovenských usadlíkov do Békešskej Čaby na Dolnej Zemi- budova obecného úradu- požiarna zbrojnica- dom smútku- 2 cintoríny (jeden je uzavretý pre nové hroby)- terénna sociálna práca v obci- verejné osvetlenie v procese výmeny led žiaroviek <p><u>Environmentálne:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- separácia odpadu na dobrej úrovni	<ul style="list-style-type: none">- chýba škola, škôlka- niektoré budovy si vyžadujú rekonštrukcie – budova bývalej základnej školy využívaná na športové aktivity- chýbajúca infraštruktúra pre sociálne služby – napr. denný stacionár- chýbajúce zdravotné služby v obci- zrušená základná škola aj materská škola- chýbajúca ponuka stavebných pozemkov na výstavbu domov a bytov <p><u>Environmentálne:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- chýbajúca kanalizácia v obci- chýbajúca čistička odpadových vôd- stav vody z miestnych studní nezodpovedá normám <p><u>Cestovný ruch:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- nedostatočné využívanie prírodného potenciálu- zanikajúce praktiky ľudových remesiel- žiadna možnosť ubytovania a stravovania v obci
--	--

<ul style="list-style-type: none">- <i>obecné kompostovisko s drvičkou odpadov</i>- <i>ubúdajúce čierne skládky</i>- <i>regulovaný potok</i>- <i>2 chránené gaštany jedlé</i> <p><u>Cestovný ruch:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- <i>vhodné podmienky na rozvoj agroturistiky</i>- <i>pozostatky hradiska v katastri obce</i>- <i>dobré podmienky pre poľovníctvo – ochrana prírody</i>- <i>pekná, upravená obec</i>- <i>poľovníctvo</i>- <i>rozhľadňa v katastri obce Krná</i>- <i>každoročná aktivita výstup na Jaseninu</i>	
<p>Príležitosti</p>	<p>Ohrozenia</p>
<p><u>Ekonomické:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- <i>možnosť získania finančných príspevkov zo zdrojov EÚ</i>- <i>integrácia do regionálnych aktivít v ekonomickej a iných oblastiach</i>- <i>využitie potenciálu pre rozvoj poľnohospodárstva</i>- <i>rozvoj nových foriem miestnej zamestnanosti (agroturistika, sociálne služby v zariadeniach rodinného typu)</i>- <i>rozšírenie podnikateľskej základne pre malých živnostníkov so službami pre obyvateľov</i>- <i>participovanie na regionálnych integrovaných stratégiách</i> <p><u>Sociálne:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- <i>podpora sociálnej starostlivosti v obci</i>- <i>využitie nepoužívaných budov na sociálny účel (opatrovateľská služba)</i>- <i>ponuka atraktívneho bývania na vidieku</i> <p><u>Environmentálne:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- <i>podpora ochrany životného prostredia</i>- <i>zvýšenie podielu využívaného komunálneho odpadu</i>- <i>využívanie alternatívnych zdrojov</i>	<p><u>Miestne:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- <i>pokles záujmu o malé a stredné podnikanie v obci (úpadok ekonomickej činnosti, služieb a pod., sociálne dôsledky vysokej nezamestnanosti)</i>- <i>prehlbovanie nízkej kúpyschopnosti obyvateľstva</i>- <i>vyľudňovanie obce kvôli odchodu za prácou</i>- <i>zvýšenie znečisťovania povrchových a podzemných vôd z dôvodu neexistencie kanalizácie a ČOV</i>- <i>prehlbujúce sa znečisťovanie životného prostredia divokými skládkami</i>- <i>rast kriminality a zvyšovanie ekonomických škôd</i> <p><u>Regionálne:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- <i>oslabenie ekonomickej stability regiónu Poltár s dosahom na malé obce okresu</i>- <i>rast nezamestnanosti</i>- <i>pokles kvalifikovanosti pracovných síl</i>- <i>nezaujímavý región pre investorov</i> <p><u>Národné:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- <i>legislatívne podmienky pre</i>

<i>obnoviteľných energií</i> – <i>legislatívne vysporiadanie a využitie neužívaného bytového a domového fondu</i>	<i>poľnohospodársku výrobu – časté zmeny, aj zmeny z EÚ</i> – <i>obmedzenia pri čerpaní finančných príspevkov z európskych fondov pre malé obce</i> – <i>cenová politika v poľnohospodárstve</i> – <i>nepriaznivé podmienky pre MSP - odvodová záťažnosť, legislatívne prekážky</i>
--	--

H / Kľúčové disparity a faktory rozvoja

Pre obec Hradište boli na základe podkladov zo SWOT analýzy zostavené a formulované nasledovné kľúčové disparity a faktory rozvoja.

Kľúčové disparity:

- * len čiastočné využitie prírodných zdrojov,
- * migrácia mladých ľudí do iných regiónov,
- * nepriaznivá demografická štruktúra obyvateľstva,
- * vysoká miera nezamestnanosti,
- * odliv kvalifikovanej pracovnej sily,
- * upadajúci záujem mládeže o historické hodnoty,
- * nedostatočné využívanie prírodného potenciálu.

Faktory rozvoja:

- * ovocný sad s pôvodným genofondom,
- * bohatý kultúrno – spoločenský život v obci,
- * prírodný potenciál pre malé podnikanie (poľnohospodárstvo, lesníctvo, spracovanie dreva),
- * vhodné podmienky na rozvoj agroturistiky,
- * možnosť získania finančných príspevkov zo zdrojov EÚ,
- * rozvoj nových foriem miestnej zamestnanosti (agroturistika, sociálne služby v zariadeniach rodinného typu),
- * rozšírenie podnikateľskej základne pre malých živnostníkov so službami pre obyvateľov,
- * ponuka atraktívneho bývania na vidieku.

I / Vyhodnotenie zapojenia verejnosti do dotazníkového prieskumu obyvateľov obce Hradište.

Výsledky tohto prieskumu predstavujú jeden zo zdrojov pre tvorbu SWOT analýzy a následne pre formovanie stratégie rozvoja obce. Ďalším cieľom uskutočneného prieskumu bolo informovať obyvateľov obce o tom, že sa takýto dokument pre ich obec pripravuje a že

aj oni sa môžu reálne zapojiť do jeho tvorby. Tento fakt môže prispieť k zlepšeniu vzťahov v obci a k vytvoreniu pocitu spolupatričnosti, ale aj spoluzodpovednosti obyvateľov k jej rozvoju.

Prieskum sa konal v mesiacoch júl a august 2015. Otázky dotazníka boli zamerané na zisťovanie názorov v oblasti kvality života v obci.

Dotazník obsahoval celkom 15 uzavretých aj otvorených otázok. Rozdaných bolo celkom 70 dotazníkov do domácností. Návratnosť vyplnených dotazníkov bola pomerne vysoká, vyplnených a doručených bolo 46 dotazníkov, čo predstavuje 65,71 %.

Zdroj tabuliek a grafov: spracovateľ.

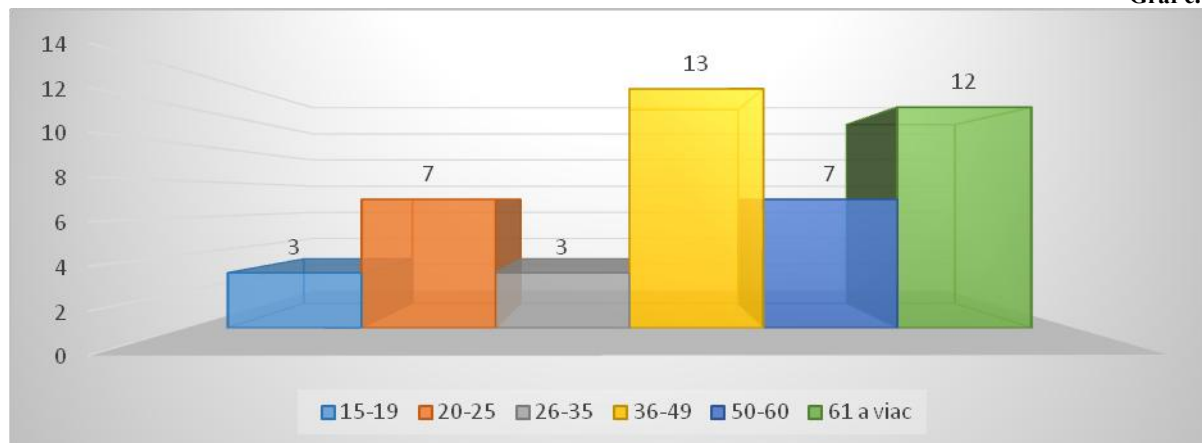
1. Respondenti podľa pohlavia. Na vyplnení dotazníka sa zúčastnilo 26 žien (56,52%) a 20 mužov (43,48%) .

2. Vekové rozloženie respondentov. Záujem o účasť na dotazníkovej aktivite bola najviac u vekovej kategórie od 36-49 rokov – 28,89 %. Ďalšou najviac zastúpenou kategóriou boli obyvatelia vo veku 61 a viac rokov – 26,67 %, nasledujú obyvatelia od 20-25 rokov – 15,56 %, rovnako ako kategória od 50 – 60 rokov. V kategórii od 26 – 35 rokov 6,67 % a taktiež aj v kategórii najmladších účastníkov od 15 – 19 rokov. Jeden respondent neuviedol svoj vek.

Tab.č. 14

Veková hranica	Počet respondentov	%
15-19 rokov	3	6,67
20-25 rokov	7	15,56
26-35 rokov	3	6,67
36-49 rokov	13	28,89
50-60 rokov	7	15,56
61 rokov a viac	12	26,67
SPOLU	45	100,00

Graf č. 8

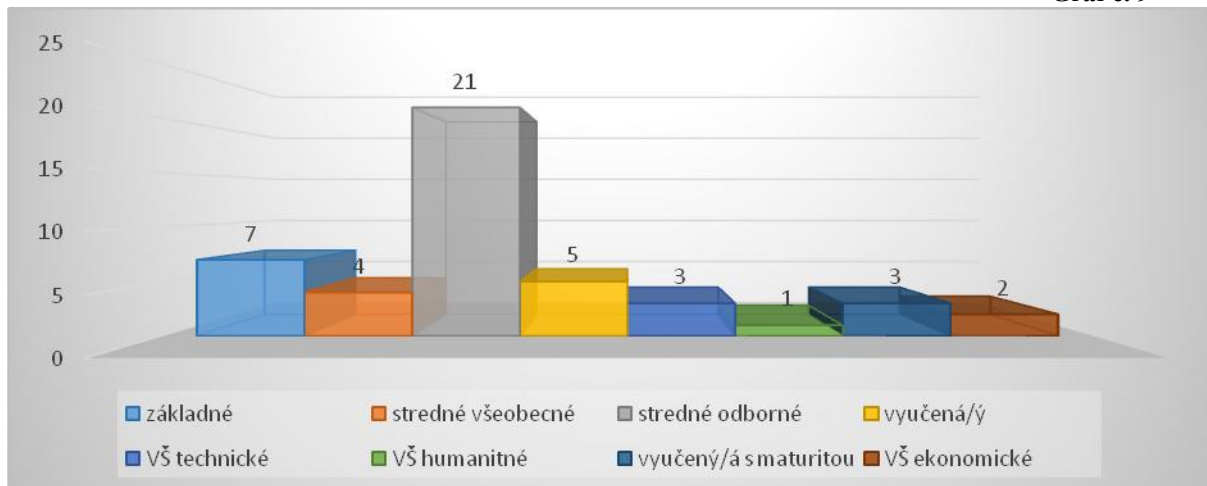
Najnižšie vekové kategórie sú zastúpené minimálne, čo je možné zdôvodniť aj záujmom o iné skutočnosti, resp. nezáujmom o vyplnenie dotazníka.

3. Vzdelanie respondentov. Najviac zapojených respondentov malo stredné odborné vzdelanie a to 46 %. Základné vzdelanie dosiahlo 15 % opýtaných respondentov, vysokoškolské vzdelanie 12 %, vyučený/á 11 %, stredné všeobecné 9 % a vyučených s maturitou 7 % .

Tab.č. 15

<i>Vzdelanie respondentov</i>	<i>Počet</i>	<i>%</i>
<i>základné</i>	7	15
<i>stredné všeobecné</i>	4	9
<i>stredné odborné</i>	21	46
<i>vyučený/-á</i>	5	11
<i>VŠ technické</i>	3	6
<i>VŠ humanitné</i>	1	2
<i>vyučený/-á s maturitou</i>	3	7
<i>VŠ ekonomické</i>	2	4
SPOLU	46	100%

Graf č. 9

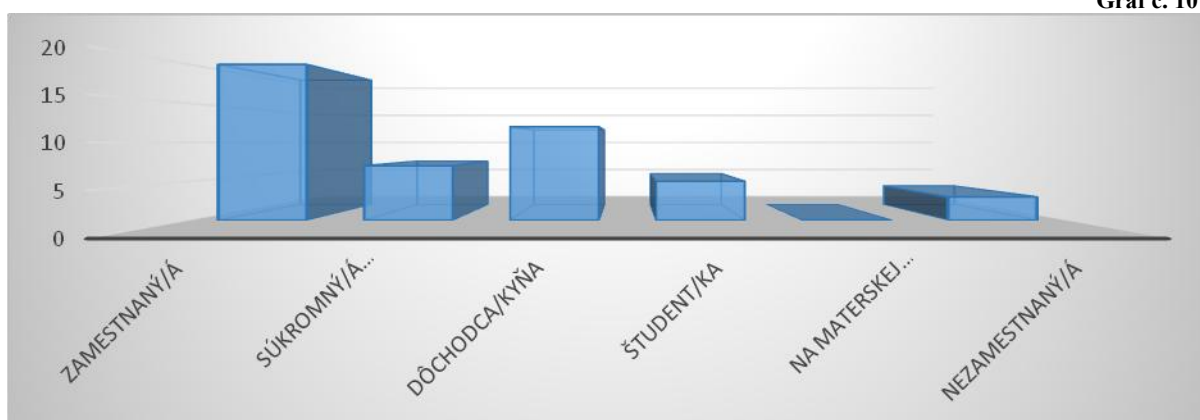
4. Pracovná aktivita respondentov. Najviac respondentov, a to 43 % bolo zamestnaných (20 respondentov), 25 % tvorili dôchodcovia (12 respondentov), 15% súkromní podnikatelia (7 respondentov), 11 % študenti (5 respondentov) a 6% nezamestnaní (3 respondenti).

Tab.č. 16

<i>Ekonomická aktivita</i>	<i>Počet</i>	<i>%</i>
<i>zamestnaný</i>	20	43
<i>súkromný/á podnikateľ/ka</i>	7	15
<i>dôchodca/kyňa</i>	12	25
<i>študent/ka</i>	5	11
<i>na materskej dovolenke</i>	0	0
<i>nezamestnaný</i>	3	6
SPOLU	47	100%

Graf č. 10

5. **Bývanie na vidieku alebo v meste.** Väčšina respondentov 95,65 % (44 respondentov) si želá žiť na vidieku a uprednostnila by ho pred bývaním v meste. 4,35 % (2 respondenti) by dalo prednosť bývaniu v meste.

6. **Kvalita života v obci Hradište.** 25 respondentov ohodnotilo kvalitu bývania v obci Hradište ako dobrú, 13 respondentov ako priemernú, 7 respondentov považuje kvalitu života za veľmi dobrú a 1 respondent ohodnotil kvalitu života v obci ako zlú.

Tab.č. 17

<i>Kvalita života v obci Málinec</i>	<i>Počet</i>	<i>%</i>
<i>veľmi dobrá</i>	7	15
<i>dobrá</i>	25	55
<i>priemerná</i>	13	28
<i>zlá</i>	1	2

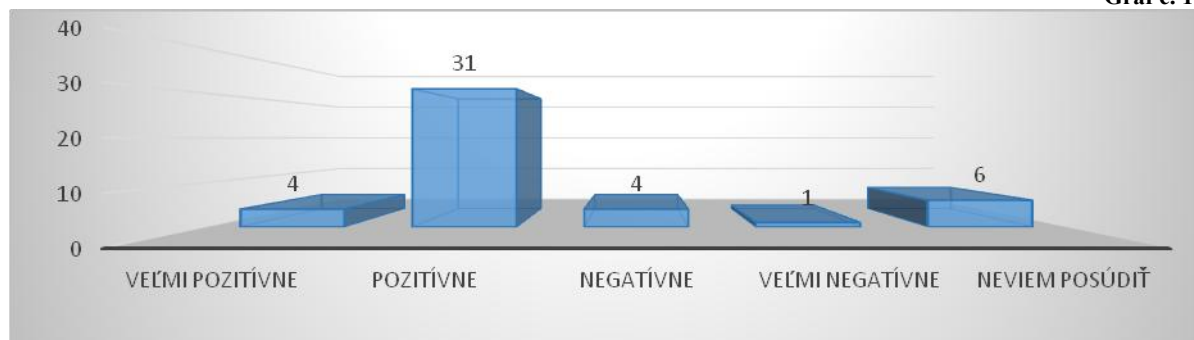
7. **Rozvoj a napredovanie obce za posledných 10 rokov.** 67 % respondentov je stotožnených s názorom, že obec napreduje a hodnotí to pozitívne. Veľmi pozitívne ohodnotilo napredovanie obce 9 % respondentov a tak isto ako aj negatívne. Veľmi negatívny postoj k rozvoju obce vyjadril len 1 respondent čo predstavuje 2 % zo všetkých opýtaných. 13 % respondentov sa k tejto otázke nevedelo vyjadriť.

Tab.č. 18

<i>Hodnotenie rozvoja obce</i>	<i>Počet</i>	<i>%</i>
<i>veľmi pozitívne</i>	4	9
<i>pozitívne</i>	31	67
<i>negatívne</i>	4	9
<i>veľmi negatívne</i>	1	2
<i>neviem posúdiť</i>	6	13

Graf č. 11

8. Aktivita v záujmových združeniach a organizáciách. Obyvatelia sa zapájajú do aktivít, ktoré realizuje OcÚ, aj v spolupráci s MAS Hornohrad. Niektorí obyvatelia sa zapájajú do činnosti OZ PreHradište, dôchodcovia sa stretávajú pri rôznych príležitostiach a tiež sú nápomocní pri ďalších aktivitách obce. 25 obyvateľov z opytovaných uviedlo, že sa nezapája do aktivít.

9. Záujem o správu obce a názor na činnosť samosprávy. Na túto otázku odpovedalo niekoľko respondentov. Respondenti uviedli rôzne názory na oblasti, v ktorých by mohla samospráva obce zlepšiť svoju činnosť. Na adresu správy obce boli kladné názory, resp. uviedli, že je na dobrej úrovni. Mala by sa zlepšiť najmä v oblasti komunikácie s občanmi a informovanosti o dianí v obci, podnikania v obci, zlepšenia signálu mobilných operátorov a internetu, požiarnej ochrany, mládeže, rozvoja obce, modernizácie a propagácie obce, turizmu, kosenia a upratovania obce, dodržiavania stavebného zákona, zvýšenia záujmu o demografický vývoj.

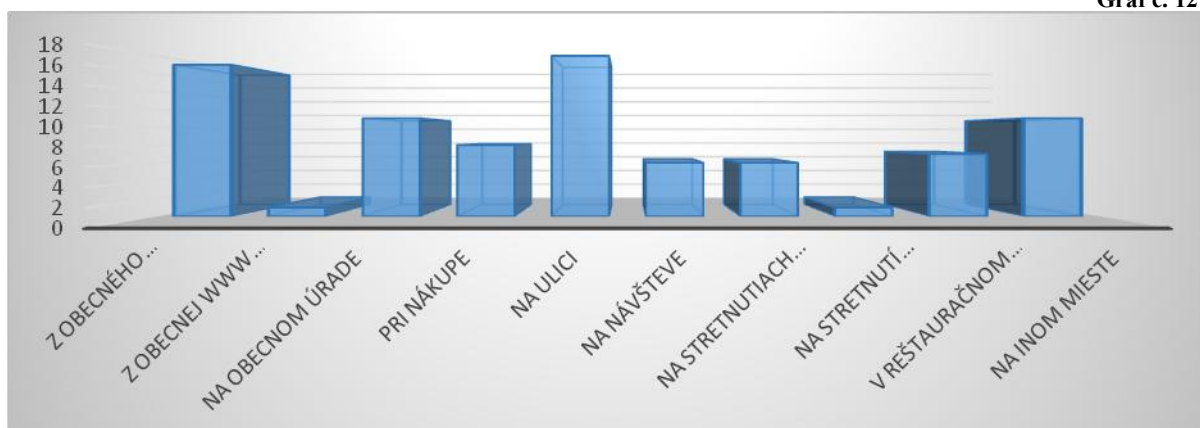
10. Zdroje informovania v obci. Najväčším zdrojom informácií sú stretnutia na ulici (18 respondentov) a vysielania miestneho obecného rozhlasu (17 respondentov). Informácie získavajú obyvatelia obce aj na iných miestach (úradná tabuľa, časopis Frľoš, pohostinstvo) 11 respondentov. Pri nákupe získava informácie 8 respondentov, na návšteve a pri stretnutiach spolku alebo združenia zhodne 6 respondentov a 7 respondentov v miestnom pohostinstve. 1 respondent sa dozvedá o dianí v obci z internetovej stránky obce a tiež 1 na stretnutiach občanov.

Tab.č. 19

Zdroje informovania	počet respondentov
z obecného rozhlasu	17
z obecnej www stránky	1
na obecnom úrade	11
pri nákupe	8
na ulici	18
na návšteve	6
na stretnutiach v rámci spolku alebo združenia	6
na stretnutí občanov	1
v reštauračnom zariadení	7
na inom mieste(úradná tabuľa, Frfloš, pohostinstvo,facebook)	11

Graf č. 12

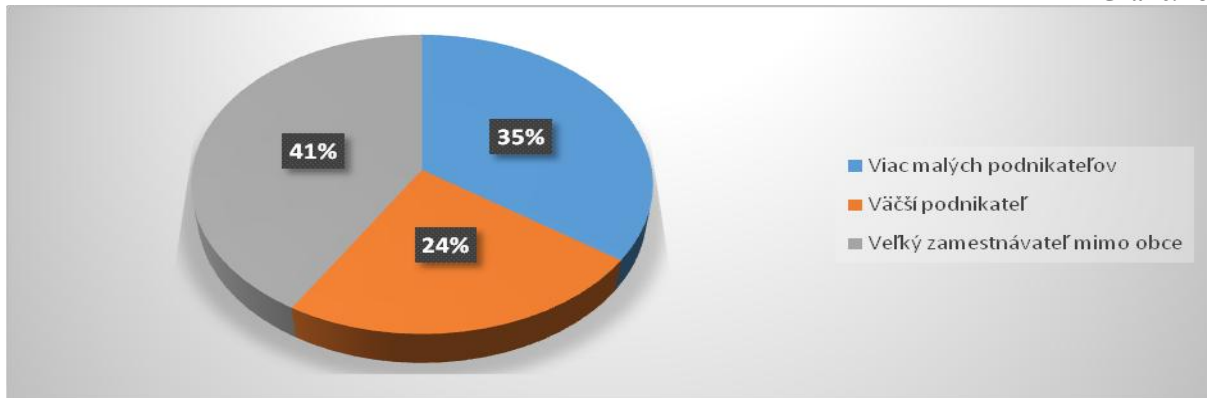

11. **Využitie prostriedkov z fondov EÚ v infraštruktúre obce.** Názor na čerpanie prostriedkov z EÚ býva u obyvateľov ovplyvňovaný nedostatkom informácií o celom systéme a procese čerpania prostriedkov, na projektové zámery. Najčastejšie sa objavovali zámery na opravu miestnych komunikácií (Závoz, k bytovke), dostavbu chodníkov, výstavbu kanalizácie, zamestnanosť, rozvoj obce a vidieka, životné prostredie, turizmus, výstavbu vodovodu, výstavbu športového ihriska, aktivity pre mládež, služby v obci, zvel'adenie a skrášlenie obce, protipovodňové opatrenia, signál mobilných operátorov, rozvoj podnikania – agropodnikanie, v sociálnej oblasti, obnovu poľnohospodárstva, obnovu lesa a lesných ciest, skrášľovanie obce, budovanie verejných priestranstiev, obmedzenie vyst'ahovania vidieka, podporu mladých rodín, infraštruktúru, výlety, osvetlenie.

12. **Dostupnosť zamestnania.** Všetci respondenti odpovedali na túto položku. 41 % opýtaných si praje veľkého zamestnávateľa mimo obce a je ochotná cestovať za prácou menšie vzdialenosti. Podnikateľ s väčšou prevádzkou v obci je zaujímavý pre 24 % respondentov a 35% respondentov by privítalo viac malých podnikateľov v obci.

Graf č. 13

13. **Spokojnosť s kvalitou služieb a vybavenia obce.** Tieto atribúty slúžiace obyvateľom obce boli respondentmi hodnotené bodovaním. Škála spokojnosti bola vyjadrená hodnotami od 1 do 5, kde 1 – spokojnosť a 5 – nespokojnosť s uvedenou položkou. Podľa počtu bodov boli položky zoradené do nasledovnej tabuľky, kde najvyšší počet bodov znamená najväčšiu nespokojnosť obyvateľov a najnižší počet bodov vyjadruje spokojnosť respondenta.

Tab.č. 20

Služby a vybavenie obce	Priemerná známka (Ø)	Počet pridelených bodov
stav miestnych komunikácií	2,65	122
stav chodníkov	2,13	98
stav verejnej zelene	1,96	90
požiarna ochrana	4,24	191
všeobecná zdravotnícka starostlivosť	3,69	166
možnosti športového vyžitia	2,57	118
možnosti kultúrneho vyžitia	2,89	133
dom smútku	1,61	74
knižnica	1,76	81
dostupnosť verejného internetu	3,16	142
pokrytie signálom mobilných sietí	3,63	167
ponuka služieb a obchodov	3,50	161
bezpečnosť a ochrana osobného majetku	2,96	133
záujem obyvateľov o veci verejné	2,96	136
vzťah obyvateľov k svojej obci	2,30	106
dostupnosť služieb (oprava obuvi, čistiareň a pod.)	4,82	217
poskytovanie sociálnych služieb (opatrovateľská služba a pod.)	4,16	187
možnosti vzdelávania dospelých	4,66	205
školsťvo	4,78	215
stav kanalizácie	4,43	204
vzhl'ad obce, verejných priestranstiev	2,07	95
bytová infraštruktúra (možnosti získania bytu, domu, kúpa nehnuteľností, pozemku)	3,05	116
iné.....	4,00	28

Priemerná známka v tabuľke ukazuje, že najviac nespokojní sú respondenti s dostupnosťou služieb, školstvom, vzdelávaním dospelých a tým, že v obci chýba kanalizácia. Medzi atribúty, s ktorými sú respondenti najspokojnejší, patrí dom smútku, knižnica a stav verejnej zelene.

S pokrytím signálom mobilných sietí a dostupnosťou internetu v obci sú obyvatelia menej spokojní.

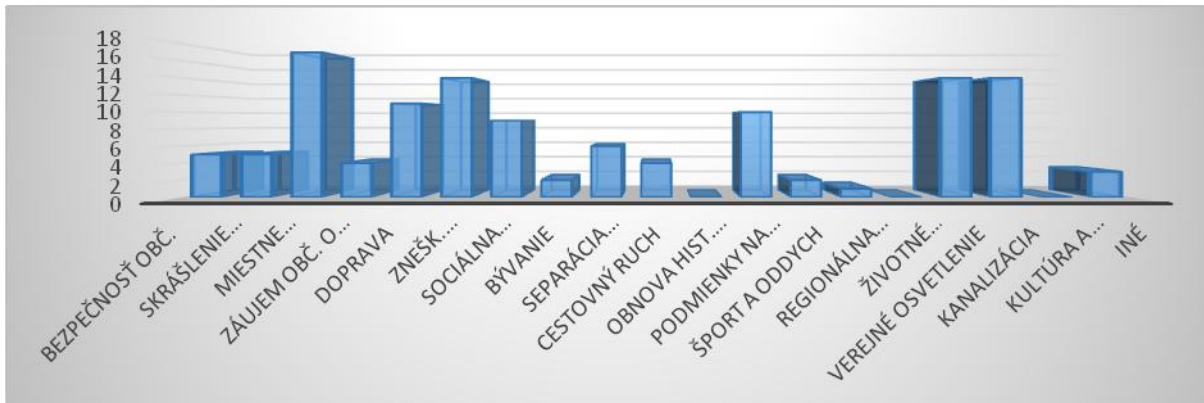
14. Najnaliehavejšie oblasti pre riešenie. V tejto otázke mali respondenti uviesť podľa nich prvé tri najnaliehavejšie oblasti, ktoré si vyžadujú akútne riešenie. Za najdôležitejší problém, ktorý je potrebné riešiť, označili respondenti miestne komunikácie, verejné osvetlenie a zneškodnenie čiernych skládok. V položke „iné“ bolo uvedené detské ihrisko, služby a hlavná cesta, kultúra a vzdelanie, obnova historických pamiatok a životné prostredie.

Tab.č. 21

<i>Problémové oblasti</i>	<i>počet pridelených bodov</i>
<i>miestne komunikácie</i>	17
<i>verejné osvetlenie</i>	14
<i>zneškodnenie čiernych skládok</i>	14
<i>kanalizácia</i>	14
<i>doprava</i>	11
<i>podmienky na podnikanie</i>	10
<i>sociálna starostlivosť</i>	9
<i>zber a separácia odpadov</i>	6
<i>skrášlenie obce a čistota verejných priestranstiev</i>	5
<i>bezpečnosť občanov</i>	5
<i>záujem občanov o veci verejné</i>	4
<i>cestovný ruch</i>	4
<i>iné</i>	3
<i>bývanie</i>	2
<i>šport a oddych</i>	2
<i>regionálna spolupráca</i>	1
<i>životné prostredie</i>	0
<i>obnova historických pamiatok</i>	0
<i>kultúra a vzdelanie</i>	0

Graf č. 14

15. **Výnimočnosť, úspešnosť obce.** Vo väčšine sa obyvatelia zhodli v tom, že ich najlepšie reprezentuje obec samotná svojim udržiavaným vzhľadom, pekným prostredím a okolitou prírodou, športovými podujatiami a ľuďmi samotnými. Veľmi zaujímavá je aj kniha Hradište vydaná v roku 2014, ktorá je o obci a jej občanoch a tiež časopis Frfl'oš. V obci je pekne obnovený kultúrny dom. Respondenti sa tiež zhodli na tom, že zaujímavou a úspešnou robí ich obec príroda a história obce. Za prospešnú uvádzali aj regionálnu spoluprácu a družbu s obcou Čabasabadi v Maďarsku. Ďalej uvádzali: turistický výstup na Jaseninu, dom smútku, komunikácia s OcÚ, ihrisko pre deti a úpravy pri potoku.

J / Vízia

„Obec Hradište je neustále sa rozrastajúcou obcou s pozitívnym demografickým vývojom. Vďaka svojej polohe, kvalitnému životnému prostrediu, plne vybudovanej infraštruktúre, ako aj bohatým možnostiam realizácie športových a kultúrnych aktivít, predstavuje ideálne miesto pre život obyvateľov všetkých vekových skupín a je zaujímavým miestom pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu.“

K / Stratégia rozvoja

Strategický cieľ

„Prostredníctvom regenerácie a budovania infraštruktúry, ochrany životného prostredia a angažovanosti obyvateľov obce, vytvárať kvalitné podmienky pre život a trávenie voľného času obyvateľov a návštevníkov obce, zabezpečovať obnovu prírodných zdrojov a naďalej rozvíjať zahraničné družobné styky pre neustály a mnohostranný rozvoj obce.“

Prioritné oblasti strategickej časti:

Životné prostredie a infraštruktúra

Špecifický cieľ: Infraštruktúrne vybavená obec dbajúca o životné prostredie

- * životné prostredie
- * technická infraštruktúra
- * rekonštrukcia
- * odpadové vody

Hospodárska oblasť

Špecifický cieľ: Využitie potenciálu ovocných sádov a vytvorenie ubytovacích kapacít

- * poľnohospodárstvo
- * cestovný ruch
- * služby

Sociálna oblasť

Špecifický cieľ: Dostupné služby a poradenstvo pre znevýhodnené skupiny obyvateľov a MRK

- * sociálne služby

Ľudské zdroje

Špecifický cieľ: Udržanie a rozvoj cezhraničnej spolupráce

- * družobné vzťahy
- * kultúra

L / Programová časť

Pred samotnou realizáciou programu rozvoja obce Hradište je potrebné podrobnejšie rozpracovanie stanovených cieľov v rámci prioritných oblastí. Pre každý špecifický cieľ je formulované jedno alebo viac opatrení, ktoré obsahujú konkrétne projekty, aktivity. Stanovenie projektov je výstupom SWOT analýzy, návrhov autorít obce a dotazníkového prieskumu.

Neoddeliteľnou súčasťou tejto časti je aj zadefinovanie si súboru ukazovateľov s východiskovými a cieľovými hodnotami, na základe ktorých bude vykonávané hodnotenie plnenia programu rozvoja.

Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Tab.č. 22

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť
Opatrenie č. 1. 1 – Budovanie technickej infraštruktúry	Projekt 1.1.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV v obci	Životné prostredie a Infraštruktúra – technická infraštruktúra, odpadové hospodárstvo, životné prostredie
	Projekt 1.1.2 Vybudovanie vodovodu v obci	Životné prostredie a Infraštruktúra – technická infraštruktúra
Opatrenie č. 1. 2 – Obnova technickej infraštruktúry	Projekt 1.2.1 Rekonštrukcia miestnej komunikácie na „Hrbčok“	Životné prostredie a Infraštruktúra – technická infraštruktúra, rekonštrukcia
	Projekt 1.2.2 Rekonštrukcia miestnej komunikácie v MRK	Životné prostredie a Infraštruktúra – technická infraštruktúra, rekonštrukcia
	Projekt 1.2.3 Rekonštrukcia miestnej komunikácie na dolný koniec obce	Životné prostredie a Infraštruktúra – technická infraštruktúra, rekonštrukcia
Opatrenie č. 2.1 – Obnova ovocných sádov	Projekt 2.1.1 Obnova jablkového sadu	Hospodárska oblasť - poľnohospodárstvo
Opatrenie č. 2.2 – Vytváranie ubytovacích kapacít	Projekt 2.2.1 Nadstavba turistickej ubytovne	Hospodárska oblasť – cestovný ruch, služby
Opatrenie č. 3.1 – Rozvoj sociálnych služieb	Projekt 3.1.1 Terénna sociálna práca	Sociálna oblasť – sociálne služby
Opatrenie č. 4.1 – Cezhraničná spolupráca	Projekt 4.1.1 Družobné vzťahy s obcou Csabaszabadi v Maďarsku	Ľudské zdroje – družobné vzťahy, kultúra

Zdroj: vlastné spracovanie

Zoznam ukazovateľov cieľov prioritnej oblasti – Životné prostredie a infraštruktúra

Tab.č. 23

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	
					Rok 2015	2024
PRIORITNÁ OBLASŤ – Životné prostredie a infraštruktúra						
Projekt 1.1.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV v obci						
Hlavné ukazovatele: výstupu výsledku dopadu	Vybudovaná kanalizácia	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	m	0	3 600
	Vybudovaná ČOV	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	počet	0	1
	Domácnosti napojené na kanalizáciu	Ukazovateľ výsledku	OcÚ	počet	0	120
Projekt 1.1.2 Vybudovanie vodovodu v obci						
Hlavné ukazovatele: výstupu výsledku dopadu	Vybudovaný vodovod	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	m	0	3 600
	Domácnosti napojené na vodovod	Ukazovateľ výsledku	OcÚ	počet	0	120
Projekt 1.2.1 Rekonštrukcia miestnej komunikácie na „Hrbčok“						
Hlavné ukazovatele: výstupu výsledku dopadu	Zrekonštruovaná miestna komunikácia	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	m	0	200
Projekt 1.2.2 Rekonštrukcia miestnej komunikácie v MRK						
Hlavné ukazovatele: výstupu výsledku dopadu	Zrekonštruovaná miestna komunikácia	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	m	0	140
Projekt 1.2.3 Rekonštrukcia miestnej komunikácie na dolný koniec obce						
Hlavné ukazovatele: výstupu výsledku dopadu	Zrekonštruovaná miestna komunikácia	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	m	0	950

Zdroj: vlastné spracovanie

Zoznam ukazovateľov cieľov Hospodárskej oblasti

Tab.č. 24

PRIORITNÁ OBLASŤ – Hospodárska						
Projekt 2.1.1 Obnova jablkového sadu						
Hlavné ukazovatele: výstupu výsledku dopadu	Obnovený jablkový sad	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	m ²	0	300 000
Projekt 2.2.1 Nadstavba turistickej ubytovne						
Hlavné ukazovatele: výstupu výsledku dopadu	Plocha nadstavby turistickej ubytovne	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	m ²	0	220
	Kapacita nadstavby turistickej ubytovne	Ukazovateľ výsledku	OcÚ	počet osôb	0	35

Zdroj: vlastné spracovanie

Zoznam ukazovateľov cieľov Sociálnej oblasti

Tab.č. 25

PRIORITNÁ OBLASŤ – Sociálna						
Projekt 3.1.1 Terénna sociálna práca						
Hlavné ukazovatele: výstupu výsledku dopadu	Pracovníci v rámci TSP	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	počet	0	2

Zdroj: vlastné spracovanie

Zoznam ukazovateľov cieľov prioritnej oblasti – Ľudské zdroje

Tab.č. 26

PRIORITNÁ OBLASŤ – Ľudské zdroje						
Projekt 4.1.1 Družobné vzťahy s obcou Csabaszabadi v Maďarsku						
Hlavné ukazovatele: výstupu výsledku dopadu	Zainteresované osoby	Ukazovateľ výsledku	OcÚ	počet	0	75

Zdroj: vlastné spracovanie

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hradište

Tab.č. 27

Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Hradište

P. č.	Názov obce / mesta	Názov investora	Typ zámeru	Klasifikácia stavby	Zameranie projektu (názov vystupujúci zámer)	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný			Ukazovatele výstupov		Stav pripravivosti projektového zámeru		Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpokladané náklady	Priorita zámeru
						Oblasť	Kategória	Iné - doplňte	Ukazovateľ / jednotka	Plánovaná hodnota	Stav	Iné - doplňte			
1	2	3	4	5	6	7	7a	7b	8	8a	9	9a	10	11	12
1.	Hradište	Obec Hradište	Investičný	2223 - Miestne kanalizácie	Výbudovanie kanalizácie a ČOV v obci	Technická infraštruktúra	Kanalizácia, čistiareň odpadových vôd		Výbudovaná kanalizácia/ m Výbudovaná ČOV/ počet Domácnosti napojené na kanalizáciu/ počet	3 600 1 120	Spracovaná projektová dokumentácia	Potreba aktualizácie v zmysle platných noriem	2020 - 2022	1 300 000,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe ťvah
2.	Hradište	Obec Hradište	Investičný	2222 - Miestne potrebné rozvoje vody	Výbudovanie vodovodu v obci	Technická infraštruktúra	Rozvody elektriny, vody a plynu		Výbudovaný vodovod/ m Domácnosti napojené na vodovod/ počet	3 600 120	Spracovaná projektová dokumentácia	Potreba aktualizácie v zmysle platných noriem	2020 - 2022	450 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
3.	Hradište	Obec Hradište	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia miestnej komunikácie na "Hrbčok"	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD		Zrekonštruovaná miestna komunikácia/ m	200	Spracovaná projektová dokumentácia		2016 - 2017	7 000,00 €	Budeme realizovať aj bez pripadajúcich dotácií
4.	Hradište	Obec Hradište	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia miestnej komunikácie v MRK	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD		Zrekonštruovaná miestna komunikácia/ m	140	Spracovaná projektová dokumentácia		2017 - 2018	6 000,00 €	Budeme realizovať aj bez pripadajúcich dotácií
5.	Hradište	Obec Hradište	Investičný	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia miestnej komunikácie na dolný koniec obce	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikácie, MHD		Zrekonštruovaná miestna komunikácia/ m	950	V štádiu ťvah		2020 - 2021	40 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
6.	Hradište	Obec Hradište	Investičný		Obnova jablkového sadu		poľnohospodárstvo		Obnovený jablkový sad/ m ²	300 000	Spracovaná projektová dokumentácia		2018 - 2020	550 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
7.	Hradište	Obec Hradište	Investičný	1212 - Ostatné ubytovacie zariadenia na krátkodobé pobyty	Nadstavba turistického ubytovne	Cestovný ruch	Ubytovanie		Plocha nadstavby turistickej ubytovne/ m ² Kapacita nadstavby turistickej ubytovne/ počet osôb	220 35	Spracovaná projektová dokumentácia	Potreba aktualizácie v zmysle platných noriem	2021 - 2023	160 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
8.	Hradište	Obec Hradište	Neinvestičný		Terénna sociálna práca	Zamestnanosť	sociálne služby		Pracovníci v rámci TISP/ počet	2	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu		2016 - 2020	60 000,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov
9.	Hradište	Obec Hradište	Neinvestičný		Družobné vzťahy s obcou Csabaszabadi v Maďarsku	Iné - doplňte	Ľudské zdroje, kultúra		Zainteresované osoby/ počet	75	Zámer je pokračovaním už realizovaného projektu		2016 - 2020	2 000,00 €	Budeme realizovať aj bez pripadajúcich dotácií

Zdroj: vlastné spracovanie

M / Realizačná časť

Základom realizačnej časti programu rozvoja obce Hradište je akčný plán, ktorý predstavuje vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov. V prípade obce Hradište sa jedná o viacero akčných plánov, ktoré sú zostavené pre jednotlivé oblasti. V súlade s dobrým finančným riadením by mali byť akčné plány každý rok aktualizované.

Na zabezpečení realizácie projektov sa podieľa predovšetkým starosta obce, ktorého činnosť podlieha odsúhlaseniu obecným zastupiteľstvom. Prípadné delenie úloh a zodpovednosti závisí od rozhodnutia zastupiteľstva.

Akčný plán pre oblasť Životné prostredie a infraštruktúra v obci Hradište

Tab.č. 28

Opatrenie, projekt, aktivita	Termín	Zodpovedný	Zdroje financovania
Opatrenie č. 1. 1 – Budovanie technickej infraštruktúry			
<i>Projekt 1.1.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV v obci</i>			
Aktivita 1.1.1.1 Aktualizácia projektovej dokumentácie v zmysle platných noriem. Príprava Žiadosti o NFP.	2020	Starosta	EŠIF, ŠR
Aktivita 1.1.1.2 Verejné obstarávanie.	2020	Starosta	
Aktivita 1.1.1.3 Realizácia projektu	2021 - 2022	Starosta	
<i>Projekt 1.1.2 Vybudovanie vodovodu v obci</i>			
Aktivita 1.1.2.1 Aktualizácia projektovej dokumentácie v zmysle platných noriem. Príprava Žiadosti o NFP.	2020	Starosta	EŠIF, ŠR
Aktivita 1.1.2.2 Verejné obstarávanie.	2020	Starosta	
Aktivita 1.1.2.3 Realizácia projektu	2021 - 2022	Starosta	
Opatrenie č. 1. 2 – Obnova technickej infraštruktúry			
<i>Projekt 1.2.1 Rekonštrukcia miestnej komunikácie na „Hrbčok“</i>			
Aktivita 1.2.1.1 Verejné obstarávanie	2016	Starosta	Rozpočet obce
Aktivita 1.2.1.2 Realizácia projektu	2016 - 2017	Starosta	
<i>Projekt 1.2.2 Rekonštrukcia miestnej komunikácie v MRK</i>			
Aktivita 1.2.2.1 Verejné obstarávanie	2017	Starosta	Rozpočet obce
Aktivita 1.2.2.2 Realizácia projektu	2017 - 2018	Starosta	
<i>Projekt 1.2.3 Rekonštrukcia miestnej komunikácie na dolný koniec obce</i>			
Aktivita 1.2.3.1 Vypracovanie projektovej dokumentácie. Príprava Žiadosti o NFP.	2020	Starosta	EŠIF
Aktivita 1.2.3.2 Verejné obstarávanie.	2020	Starosta	
Aktivita 1.2.3.3 Realizácia projektu	2020 - 2021	Starosta	

Zdroj: vlastné spracovanie

Akčný plán pre Hospodársku oblasť v obci Hradište

Tab.č. 29

Opatrenie, projekt, aktivita	Termín	Zodpovedný	Zdroje financovania
Opatrenie č. 2. 1 – Obnova ovocných sádov			
<i>Projekt 2.1.1 Obnova jablkového sadu</i>			
Aktivita 2.1.1.1 Príprava Žiadosti o NFP.	2018	OZ Pre Hradište	EŠIF, ŠR
Aktivita 2.1.1.2 Verejné obstarávanie	2018	OZ Pre Hradište	
Aktivita 2.1.1.3 Realizácia projektu	2018 - 2020	OZ Pre Hradište	
Opatrenie č. 2. 2 – Vytváranie ubytovacích kapacít			
<i>Projekt 2.2.1 Nadstavba turistickej ubytovne</i>			
Aktivita 2.2.1.1 Aktualizácia projektovej dokumentácie v zmysle platných noriem. Príprava žiadosti o NFP.	2021	Starosta	ŠR
Aktivita 2.2.1.2 Verejné obstarávanie	2021	Starosta	
Aktivita 2.2.1.3 Realizácia projektu	2022- 2023	Starosta	

Zdroj: vlastné spracovanie

Akčný plán pre Sociálnu oblasť v obci Hradište

Tab.č. 30

Opatrenie, projekt, aktivita	Termín	Zodpovedný	Zdroje financovania
Opatrenie č. 3.1 – Rozvoj sociálnych služieb			
<i>Projekt 3.1.1 Terénna sociálna práca</i>			
Aktivita 3.1.1.1. Príprava Žiadosti o NFP.	2016	Starosta	ŠR
Aktivita 3.1.1.2 Realizácia projektu	2016 - 2020	Starosta	

Zdroj: vlastné spracovanie

Akčný plán pre oblasť Ľudské zdroje v obci Hradište

Tab.č. 31

Opatrenie, projekt, aktivita	Termín	Zodpovedný	Zdroje financovania
Opatrenie č. 4.1 – Cezhraničná spolupráca			
<i>Projekt 4.1.1 Družobné vzťahy s obcou Csabaszabadi v Maďarsku</i>			
Aktivita 4.1.1.1 Organizovanie spoločných aktivít na území Slovenska a Maďarska	2016 - 2020	Starosta	Štátne účelové fondy, rozpočet obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Realizačná časť obsahuje aj hodnotenie a monitorovanie, ktoré bude uplatňované predovšetkým podľa vzniknutej potreby. Samotné monitorovanie a hodnotenie bude vykonávané starostom obce a poslancami obecného zastupiteľstva. Orientačné termíny hodnotenia sú stanovené v tabuľke č. 32.

Plán hodnotenia a monitorovania

Tab.č. 32

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2014 - 2020		
Typ hodnotenia	Vykonat' prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2017	Na základe rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHSR	V roku 2016	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková oblasť za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	2016 - 2020	Na základe návrhu na revíziu PHSR Na základe odklonenia sa od stanovených cieľov
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2016 - 2020	Na základe rozhodnutia starostu alebo podnetu poslancov Na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu

Zdroj: vlastné spracovanie

N / Finančná časť

Finančná časť obsahuje viacero častí, ktoré predstavujú finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce Hradište. Základ tvorí indikatívny rozpočet, ako celkový prehľad plánovaných finančných prostriedkov v priebehu celej platnosti programu rozvoja.

Indikatívny rozpočet – sumarizácia v €

Tab.č. 33

	Rok								
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Spolu
I. Oblasť Životné prostredie a infraštruktúra	3 500	6 500	3 000	-	174 000	817 000	799 000	-	1 803 000
II. Hospodárska oblasť	-	-	150 000	250 000	150 000	5 000	75 000	80 000	710 000
III. Sociálna oblasť	15 000	15 000	15 000	15 000	-	-	-	-	60 000
IV. Ľudské zdroje	500	500	500	500	-	-	-	-	2 000

Zdroj: vlastné spracovanie

Podrobnú štruktúru plánovaných finančných prostriedkov pre jednotlivé opatrenia, projekty, aktivity obsahuje Finančný rámec pre realizáciu PHSR obce Hradište.

Tab.č. 34

Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít

Názov opatrenia*	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ-výsledku, dosahu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu a=b++e+f+g+h	Verejné zdroje celkom b=c+d	Verejné zdroje		Úverové zdroje e
							Národné celkom c	EÚ (EŠIF) celkom d	
I. Životné prostredie a infraštruktúra									
Opatrenie č. 1.1 – Budovanie technickej infraštruktúry	Projekt 1.1.1 Vybudovanie kanalizácie a ČOV v obci	2223 - Miestne kanalizácie	120 domácností napojených na kanalizáciu	2020 - 2022	1 300 000 €	1 300 000 €	325 000 €	975 000 €	
	Projekt 1.1.2 Vybudovanie vodovodu v obci	2222 - Miestne potrubné rozvody vody	120 domácností napojených na vodovod	2020 - 2022	450 000 €	450 000 €	112 500 €	337 500 €	
Opatrenie č. 1.2 – Obnova technickej infraštruktúry	Projekt 1.2.1 Rekonštrukcia miestnej komunikácie na „Hrbčok“	2112 - Miestne komunikácie	140 m miestnych komunikácií	2016 - 2017	7 000 €	0 €			7 000 €
	Projekt 1.2.2 Rekonštrukcia miestnej komunikácie v MRK	2112 - Miestne komunikácie	200 m miestnych komunikácií	2017 - 2018	6 000 €	0 €			6 000 €
	Projekt 1.2.3 Rekonštrukcia miestnej komunikácie na dolný koniec obce	2112 - Miestne komunikácie	950 m miestnych komunikácií	2020 - 2021	40 000 €	40 000 €	10 000 €	30 000 €	
II. Hospodárska oblasť									
Opatrenie č. 2.1 – Obnova ovocných sádov	Projekt 2.1.1 Obnova jablkového sadu		300 000 m ² obnoveného jablkového sadu	2018 - 2020	550 000 €	550 000 €	137 500 €	412 500 €	
Opatrenie č. 2.2 – Vytváranie ubytovacích kapacít	Projekt 2.2.1 Nadstavba turistickej ubytovne	1212 - Ostatné ubytovacie zariadenia na krátkodobé pobyty	35 lôžok v turistickej ubytovni	2021 - 2023	160 000 €	160 000 €	160 000 €		
III. Sociálna oblasť									
Opatrenie č. 3.1 – Rozvoj sociálnych služieb	Projekt 3.1.1 Terénna sociálna práca		vytvorené 2 pracovné miesta	2016 - 2020	60 000 €	60 000 €	60 000 €		
III. Ľudské zdroje									
Opatrenie č. 4.1 – Cezhraničná spolupráca	Projekt 4.1.1 Družobné vzťahy s obcou Csabasabadi v Maďarsku		75 zainteresovaných osôb	2016 - 2020	2 000 €	2 000 €	2 000 €	0 €	
Celkom					2 575 000 €	2 562 000 €	807 000 €	1 755 000 €	13 000 €

Zdroj: vlastné spracovanie

Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica

Tab.č. 35

Viaczdrojové financovanie						
Prioritná oblasť	Celkové náklady	Verejné zdroje				Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	Obec/mesto	Spolu	
Životné prostredie a infraštruktúra	1 803 000 €	1 342 500 €	447 500 €	13 000 €	1 803 000 €	-
Opatrenie č. 1. 1 – Budovanie technickej infraštruktúry	1 750 000 €	1 312 500 €	437 500 €	-	1 750 000 €	-
Opatrenie č. 1. 2 – Obnova technickej infraštruktúry	53 000 €	30 000 €	10 000 €	13 000 €	53 000 €	-
Hospodárska oblasť	710 000 €	412 500 €	297 500 €	-	710 000 €	-
Opatrenie č. 2. 1 – Obnova ovocných sádov	550 000 €	421 500 €	137 500 €	-	550 000 €	-
Opatrenie č. 2. 2 – Vytváranie ubytovacích kapacít	160 000 €	-	160 000 €	-	160 000 €	-
Sociálna oblasť	60 000 €	-	60 000 €	-	60 000 €	-
Opatrenie č. 3.1 – Rozvoj sociálnych služieb	60 000 €	-	60 000 €	-	60 000 €	-
Ľudské zdroje	2 000 €	-	2 000 €	-	2 000 €	-
Opatrenie č. 4.1 – Cezhraničná spolupráca	2 000 €	-	2 000 €	-	2 000 €	-
Spolu	2 575 000	1 755 000	807 000	13 000	2 575 000	-

Zdroj: vlastné spracovanie

Záver

Názov PHSR:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hradište
Obdobie:	2015 - 2020
Územné vymedzenie:	Banskobystrický kraj, okres Poltár, Obec Hradište
Dátum schválenia PHSR obecným zastupiteľstvom:	
Dátum platnosti:	

Prílohy

Príloha č. 1 – Ex – post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

Príloha č. 2 – Zoznam členov riadiaceho tímu

Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)
Partnerská dohoda
Program rozvoja vidieka SR (PRV)
Integrovaný regionálny operačný program (IROP)
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hradište na roky 2007 - 2013
Štatistický úrad SR

Zoznam niektorých skratiek k strategickej časti dokumentu

AZE - alternatívne zdroje energie
CR - cestovný ruch
ČOV - čistička odpadových vôd
EÚ - Európska únia
MAS - miestna akčná skupina
MRK - marginalizované rómske komunity
MSP - malé a stredné podnikanie
NFP - nenávratný finančný príspevok
PHSR - program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
OZE - obnoviteľné zdroje energie

Použité zdroje informácií

Hradište – kniha o obci
Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 2. Časť
<http://www.hradište.sk/>
www.sazp.sk
www.statistics.sk,
www.slovak.statistics.sk
www.land.gov.sk
<http://www.skgeodesy.sk/sk/ugkk/>
www.envirofond.sk
www.orsr.sk
www.zrsr.sk
www.ssc.sk

www.zsr.sk

www.e-obce.sk

www.finstat.sk

www.ives.sk

http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_narodnost.php?kod_obce=511340

www.upsvar.sk

www.mapsgoogle.sk

www.vupop.sk

www.mapy.atlas.sk

Informácie od zástupcov obce a ostatných aktívnych obyvateľov

Dokument spracoval:

Centrum prvého kontaktu pre podnikateľov v Poltári

Železničná 2
987 01 Poltár
tel. 047/4111 800
e-mail:
cpkpoltar@cpk.sk
web:
www.cpkpoltar.sk

Dátum spracovania: november 2015